

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผล
ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

สิงหาคม 2561

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยพะเยา

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผล
ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
สิงหาคม 2561
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยพะเยา

RELATIONSHIP BETWEEN ACADEMIC MANAGEMENT AND EFFECTIVENESS
OF BASIC EDUCATION INSTITUTES UNDER CHIANG RAI PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1.

An Independent Study in Partial Fulfillment of Requirements
for the Master of Education in Educational Administration

August 2018

Copyright of University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผล

ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

ของ ธิษตยา ภีระบัน

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(ดร. น้ำฝน กันมา)

..... คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ นพรัถ)

เรื่อง:	ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผล ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1
ผู้ศึกษาค้นคว้า:	ชัชตยา ภิระบัน, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัย พะเยา, 2561
อาจารย์ที่ปรึกษา:	ดร. น้ำฝน กันมา
คำสำคัญ	ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลสถานศึกษา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 ประชากรในการวิจัย เป็นครูในสถานศึกษา สังกัดเขตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 จำนวน 322 คน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2560 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ครั้งนี้เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ โดยใช้คำถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และแบบสอบถามเพื่อสอบถามการบริหารงานวิชาการและประสิทธิผลของสถานศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

- 1) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการ กับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 โดยรวมและรายด้าน มีคุณลักษณะผู้นำสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุดและมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็น การพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านพัฒนาระบบประกัน คุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ส่วนด้านการแนะแนว มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2) ประสิทธิผลของของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู ด้านความสามารถในการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีของครู รองลงมาคือ ด้านความใฝ่รู้ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ถัดไปคือ ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่มากกระทบทั้งภายในและภายนอก ส่วนด้านความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

Title: RELATIONSHIP BETWEEN ACADEMIC MANAGEMENT AND EFFECTIVENESS
OF BASIC EDUCATION INSTITUTES UNDER CHIANG RAI PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1.

Author: Tidtaya Pirabun, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration), University of Phayao,
2018

Advisor: Dr. Namfon Gunma

Keyword The relationship between academic administration and school effectiveness

ABSTRACT

This research The purpose of this study was to determine the level of academic administration of basic education institutions. The results of the study were as follows: To study the relationship between academic administration and the effectiveness of basic education institutions. The population in the research. Is the teacher in the school. Chiang Rai District Primary Education Office Area 1, 322 persons, who performed the duty in the academic year 2560. Tools used in the study. This is a questionnaire. The questionnaire was divided into 3 parts, ie the general information of the respondents. A questionnaire for academic administration and effectiveness of educational institutions. And the questionnaire about the development. Academic Administration and School Effectiveness. Statistics used in data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The research findings were as follows: 1) The relationship between academic administration With the effectiveness of Basic education It is the responsibility of the school administrator to ensure that the student is in the best possible position. Local management of teaching and learning in schools. The development and promotion of learning resources, the development of internal quality assurance and educational standards for curriculum development. The development of the learning process. Promotion and support Individuals, families, organizations, agencies, establishments and other institutions that provide educational research to improve the quality of education in educational institutions. Education supervision Collaboration in academic development with educational institutions and other organizations in the formulation of regulations and guidelines on academic work of educational institutions. The selection of text books for use in schools. The development and use of technology for education respectively, the guidance is the lowest. 2) The effectiveness of basic education institutions. Under the Office of Educational Service Area Chiang Rai Elementary School District 1 is a very good overall. When considering each aspect, it was found that the highest mean of two aspects was the satisfaction of teachers. The ability to use the media, innovation and technology of the teacher, followed by the pursuit of knowledge, love, reading, seeking self-knowledge, the next is the ability to adjust to the state. Environment that affects both internal and external. The ability to allocate resources. Effectively, the average is lowest. 3) The relationship between academic administration and the effectiveness of basic education institutions under the Office of Educational Service Area Chiang Rai Primary School District 1 has a relationship. Positive in very high level. Statistically significant at .01 level

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์จาก ดร. น้ำฝน กันมา อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งได้กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ อีกทั้งสละเวลาตรวจสอบแก้ไขเนื้อหาและการใช้ภาษาเพื่อให้งานศึกษานี้มีความถูกต้องและสมบูรณ์มากที่สุด ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ พร้อมนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ดร.ณัฐวุฒิ สัพโส อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา นาง อรุณวรรณ เทพดวงแก้ว ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านป่าบง อำเภอเวียงชัย จังหวัด เชียงราย นายวิวัฒน์ พิทักษ์สุจรรยา ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านน้ำลาด ตำบลริมกก อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและตรวจสอบเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอขอบคุณบิดามารดาและครอบครัวที่สอนให้ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาและช่วยส่งเสริม สนับสนุน ให้กำลังใจ รวมถึงเพื่อน ๆ ทุกคน สำหรับความช่วยเหลือ จนทำให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ในที่สุด

ธิษตยา ภิระบัน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ.....	ฌ
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญภาพ.....	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	11
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
การบริหารงานวิชาการ	13
ความหมายของงานวิชาการ	13
ความหมายการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	14
ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	15
ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	19
หลักแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	23
แนวคิดที่เกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	27

ความหมายของประสิทธิผลของสถานศึกษา.....	27
ความสัมพันธ์ของประสิทธิผลและประสิทธิภาพ.....	29
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา	33
หลักการวัดและประเมินผลประสิทธิผลของสถานศึกษา.....	37
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	41
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	44
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	44
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	45
การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ	47
การเก็บรวบรวมข้อมูล	49
การวิเคราะห์ข้อมูล	49
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	51
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
บทที่ 5 บทสรุป.....	86
สรุปผลการวิจัย	86
อภิปรายผลการวิจัย.....	94
ข้อเสนอแนะ.....	97
ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้.....	97
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	98
บรรณานุกรม	99
ภาคผนวก	107
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	108
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	109

ภาคผนวก ค ค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ118

ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม..... 135

ประวัติผู้วิจัย 137

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	55
ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ใน ภาพรวม ดังตารางที่ 2-16	56
ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการด้านการ พัฒนา หรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่นของสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1	58
ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการ เรียนการสอนของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เชียงราย เขต 1.....	59
ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการด้านการ พัฒนา หลักสูตรของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1.....	60
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1.....	62
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการด้านการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1.....	63
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนา และส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1.....	65
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศ การศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เชียงราย เขต 1.....	66

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการด้านการแนะแนวของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1	67
ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการด้านกาพัฒนา ระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1	69
ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1.....	71
ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1.....	73
ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1.....	74
ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1.....	75
ตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1.....	76
ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในภาพรวม ดังตารางที่ 17-22	78
ตาราง 18 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประสิทธิผลสถานศึกษาด้านความรู้รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1.....	79

- ตาราง 19 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประสิทธิผลสถานศึกษาด้านความพึงพอใจในการทำงานของครูของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1.....80
- ตาราง 20 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประสิทธิผลสถานศึกษาด้านความสามารถในการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีของครู ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 81
- ตาราง 21 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประสิทธิผลสถานศึกษาด้านความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 182
- ตาราง 22 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประสิทธิผลสถานศึกษาด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่มากระทบทั้งภายในและภายนอกของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1.....83
- ตาราง 23 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1.....84

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย.....	43

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 39 ได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและ สถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจดังกล่าวให้ เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนัก นายกรัฐมนตรี, 2550, หน้า 33) ซึ่งในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่าการบริหารงานวิชาการมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อสถานศึกษาในด้านการจัดการศึกษาทุก ๆ ระดับของประเทศ การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญต่อผู้เรียนสถานศึกษาและคุณภาพของสังคมและประเทศชาติ ทั้งหมด นอกจากนี้การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาองค์การและการจัดการสถานศึกษาในทุก ๆ ระดับ ทั้งในระดับโลกหรือระดับประเทศ หรือระดับท้องถิ่น การบริหารงานวิชาการนั้นจะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ทุกประการเพราะว่าการดำเนินงานต่าง ๆ มิใช่เพียงกิจกรรมที่ผู้บริหารจะกระทำเพียงลำพังคนเดียว แต่ยังมีผู้ร่วมงานอีกหลายคนที่มีส่วนทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2544, หน้า 8) ในขอบเขต ด้านงานวิชาการ แบ่งออกเป็น 14 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาในสถานศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ด้านการนิเทศการศึกษา การแนะแนว การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงาน วิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการ การศึกษา การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา การ คัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา การพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

(กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 54) ดังนั้น การบริหารงานวิชาการเป็นการบริหารงานที่มุ่งต่อผลสัมฤทธิ์หรือประสิทธิผลต่อโรงเรียนและสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการถือเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผนวิธีการและขั้นตอนต่างต่างในการปฏิบัติงานไว้อย่างเป็นระบบ การบริหารงานวิชาการที่ดีต้องมีวิธีการบริหารที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพื่อที่จะให้งานนั้นบรรลุจุดหมายที่วางไว้

ประสิทธิผลของสถานศึกษา เป็นผลที่เกิดจากความสำเร็จประสิทธิผลในด้านการบริหารสถานศึกษาด้านต่าง ๆ ในการบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา คือ 1) ด้านใฝ่หาความรู้ รักการอ่านแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 2) ความพึงพอใจในการทำงานของครู 3) ความสามารถในการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีของครู 4) ความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ 5) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่มากระทบทั้งภายในและภายนอก (Hoy and Ferguson, 1985 p. 131) ดังนั้น ประสิทธิภาพจึงเป็นเครื่องมือหรือตัวบ่งชี้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการสามารถดำเนินการจนบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำมาเป็นกรอบในการศึกษา

จากรายงานผลการดำเนินงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ปีงบประมาณ พ.ศ.2560 (รายงานผลการดำเนินงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560, หน้า 16) มีผลดำเนินงานด้านคุณภาพการศึกษา ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ประจำปีงบประมาณ 2560 (ปีการศึกษา 2559) ระดับชั้น ป.3 พบว่า มีผลสัมฤทธิ์ เพิ่มขึ้น 2 รายการ คือ ความสามารถด้านภาษา และความสามารถด้านเหตุผล ระดับชั้น ป.6 จากผลการทดสอบ O-NET พบว่า มีผลสัมฤทธิ์เพิ่มสูงขึ้น 1 รายวิชา คือ วิชาภาษาไทย ระดับชั้น ม.3 จากผลการทดสอบ O-NET พบว่า มีผลสัมฤทธิ์เพิ่มสูงขึ้น 3 รายวิชา คือ วิชาภาษาไทย วิชาสังคม ศาสนาและวัฒนธรรม และวิชาภาษาอังกฤษ จากผลการผลดำเนินงานด้านคุณภาพการศึกษาลำดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ปีงบประมาณ 2560 ดังกล่าวเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญประการหนึ่งที่จะสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพของการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ซึ่งเป็นภารกิจหลักในการบริหารสถานศึกษา

จากที่กล่าวมา ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 ผลการศึกษาเพื่อให้ทราบระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 เพื่อทราบระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 และเพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1

สมมติฐานการวิจัย

การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 มีความความสัมพันธ์กัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 ดังนี้

ขอขยายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา 14 ด้าน ตามกฎกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ 2550 ได้แก่ การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็น การพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตร ของสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาใน สถานศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การ พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การประสานความร่วมมือในการ พัฒนาศึกษากับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กรหน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การจัดทำ ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา การพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ขอขยายประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ศึกษาตามแนวคิดของ ฮอย และ เฟอ์กูสัน (Hoy and Ferguson, 1985) ได้แก่ 1) ความใฝ่รู้ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 2) ความพึงพอใจในการทำงานของครู 3) ความสามารถในการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี ของครู 4) ความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ 5) ความสามารถในการ ปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่มากระทบทั้งภายในและภายนอก

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในงานวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนอำเภอเมืองเชียงราย อำเภอ เวียงชัย และอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ปีการศึกษา 2560 จาก 105 โรงเรียน จำนวน 1,660 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในอำเภอเมืองเชียงราย อำเภอ เวียงชัย และอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ปีการศึกษา 2560 ซึ่งขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการคำนวณตามสูตรของ Taro Yamana (1973) จำนวน 322 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

1. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

นิยามศัพท์เฉพาะ

การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานในขอบข่ายงานตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งประกอบไปด้วย 14 ด้าน ได้แก่

1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น หมายถึง วางแผนงานด้านวิชาการโดยการรวบรวมข้อมูลและกำกับดูแล นิเทศ และติดตามเกี่ยวกับงานวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา หมายถึง จัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยความร่วมมือของเครือข่ายสถานศึกษา จัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกช่วงชั้นตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบูรณาการเรียนรู้อะไรก็ได้เพื่อคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนพัฒนาคุณธรรมนำความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้ จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุดห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียนและช่วยเหลือนักเรียนพิการด้อยโอกาสและมีความสามารถพิเศษ

3. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา หมายถึง จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นของตนเอง โดยจัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับโรงเรียนอื่น จัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข จัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น

พื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้น สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะได้แก่ การศึกษาด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศ ผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก เพิ่มเติมเนื้อหา สาระของรายวิชาที่สอดคล้องสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และโลก สถานศึกษาสามารถจัดทำหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ออนไลน์และ อื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ โดยความร่วมมือของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและเครือข่ายสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา นิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร สถานศึกษาและรายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

4. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้อง กับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ผีกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกัน และแก้ปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิด เป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสาน สาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และความ รอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจ เรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ จัดการเรียนรู้ให้ เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่มี การประสานความร่วมมือกับบิดามารดาและบุคคลในชุมชนทุก ฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

5. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา หมายถึง กำหนดนโยบาย และแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของ นักเรียน ครูและผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา พัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูป การเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้น ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการ คิด การจัดการ การหาเหตุผลในการตอบปัญหา การผสมผสานความรู้ แบบสหวิทยาการและ การเรียนรู้ในปัญหาที่ตนสนใจ พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย รวบรวมและ

เผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

6. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ หมายถึง จัดให้มีแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้พอเพียงเพื่อสนับสนุนการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ จัดระบบแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น พัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ จัดให้มีห้องสมุดหมวดวิชา ห้องสมุดเคลื่อนที่ มุมหนังสือในห้องเรียน ห้องพิพิธภัณฑ์ ห้องมัลติมีเดีย ห้องคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ศูนย์วิชาการ ศูนย์วิทยบริการ Resource Center สวนสุขภาพ สวนวรรณคดี สวนหนังสือ สวนธรรมะ เป็นต้น จัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนของสถานศึกษาของตนเอง เช่น จัดเส้นทาง/แผนที่และระบบการเชื่อมโยงเครือข่ายห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดสถาบันการศึกษา พิพิธภัณฑ์ พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์และจัดแหล่งการศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น ฯลฯ

7. การนิเทศการศึกษา หมายถึง การสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกัน ที่ใช้เหตุผลการนิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารเพื่อให้ทุกคนเกิดความเชื่อมั่นว่าได้ปฏิบัติถูกต้อง ก้าวหน้า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและตัวครูเอง จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงและต่อเนื่องเป็นระบบและกระบวนการจัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

8. การแนะแนว หมายถึง กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนวเป็นองค์ประกอบสำคัญ โดยให้ทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจัดระบบงานและโครงสร้างองค์กรแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจน สร้างความตระหนัก ส่งเสริมและพัฒนาให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติมในเรื่องจิตวิทยาและการแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้สามารถบูรณาการในการจัดการเรียนรู้และเชื่อมโยงสู่การดำรงชีวิตประจำวัน คัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและบุคลิกภาพที่เหมาะสมทำหน้าที่ครูแนะแนว ครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้นและคณะอนุกรรมการแนะแนว ดูแล กำกับ นิเทศ ติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีระบบ ส่งเสริมความร่วมมือและความเข้าใจอันดี ระหว่างครู

ผู้ปกครองและชุมชน ประสานงานด้านการแนะแนวระหว่างสถานศึกษา องค์กรภาครัฐและเอกชน บ้าน ศาสนสถาน ชุมชน ในลักษณะเครือข่ายการแนะแนวเชื่อมโยงระบบแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา หมายถึง กำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการของชุมชน จัดระบบบริหารและสารสนเทศโดยจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางานและการสร้างระบบประกันคุณภาพภายใน จัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ข้อมูลมีความสมบูรณ์เรียกใช้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ จัดทำแผนสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา (แผนกลยุทธ์/แผนยุทธศาสตร์) ดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษาในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมสถานศึกษาต้องสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็ง เน้นการมีส่วนร่วม และวงจรการพัฒนาคุณภาพของเดมมิ่ง (Deming Cycle) หรือที่รู้จักกันว่า วงจร PDCA ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา โดยดำเนินการอย่างจริงจังต่อเนื่องด้วยการสนับสนุนให้ครูผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณชน

10. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น หมายถึง ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาดลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้านรวมทั้งสืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชนและมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น ให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิทยาการในที่อื่น ๆ จัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการสร้าง ความสัมพันธ์อันดีกับศิษย์เก่า การประชุมผู้ปกครองนักเรียน การปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน การร่วมกิจกรรมกับสถาบันการศึกษาอื่น เป็นต้น

11. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ การสร้างความรู้ความเข้าใจการเพิ่มความพร้อม ใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ส่งเสริมสนับสนุนให้มี การจัด

กิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการตามความเหมาะสมและจำเป็นส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพแก่บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

12. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา หมายถึง การวางแผนงานด้านวิชาการโดยการรวบรวมข้อมูลและกำกับ ดูแล นิเทศและติดตามเกี่ยวกับงานวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษและการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

13. การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา หมายถึง ศึกษา วิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีคุณภาพสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเป็นหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน จัดทำหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบแบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน ตรวจพิจารณาคุณภาพหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน

14. การพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษ หมายถึง จัดให้มีการร่วมกันกำหนดนโยบายวางแผนในเรื่องการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาพร้อมทั้งให้มีการจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการชมรมวิชาการ เพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา พัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยมุ่งเน้นการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ที่ให้ข้อเท็จจริงเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้นโดยเฉพาะหาแหล่งสื่อที่เสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ พัฒนาห้องสมุดของสถานศึกษาให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาและชุมชน นิเทศ ติดตาม และประเมินผล การปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดหาผลิตใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

ประสิทธิผลของสถานศึกษา หมายถึง การบรรลุผลการปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่พึงปรารถนาหรือเป็นไปตามที่คาดหวังไว้ 5 ด้าน ได้แก่

1. ความใฝ่รู้ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน หมายถึง นักเรียนสามารถศึกษาค้นคว้าและสืบค้นข้อมูลได้ด้วยตนเอง มีความรับผิดชอบ รู้จักแสวงหาความรู้ตามความรู้ที่ต้องการและความสนใจอยู่เสมอตามแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและสามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้อย่างเหมาะสม

2. ความพึงพอใจในการทำงานของครู หมายถึง ความภาคภูมิใจในการเป็นส่วนหนึ่งที่จะปฏิบัติงานของโรงเรียนให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายซึ่งมีบรรยากาศสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมและกระตุ้นให้มีความกระตือรือร้นในการทำงานสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียนโดยมีการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและเหมาะสมกับความต้องการและความสนใจของนักเรียน

3. ความสามารถในการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีของครู หมายถึง การจัดทำเอกสารประกอบการสอนที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ ใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และใช้แบบเรียนสำเร็จ รูปในการสอน โดยมีการส่งเสริมให้นักเรียนได้สืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต ครูสามารถใช้คอมพิวเตอร์และโปรแกรมต่าง ๆ ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ได้

4. ความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนการใช้งบประมาณให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษามีการจัดสรรทรัพยากรด้านการเงินให้แก่ครู และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเหมาะสมเพื่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด

5. ความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่มากระทบทั้งภายในและภายนอก หมายถึง ครูและบุคลากร ในโรงเรียนมีการยอมรับแนวคิด วิธีการและเทคนิคการสอนใหม่ ๆ ที่ทันสมัย โดยโรงเรียนมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการด้านการจัดการเรียนการสอนหรือการบริหารรวมถึง ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีการปรับตนเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดเขตสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1
2. ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบระดับประสิทธิผลของของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดเขตสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา
3. ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการทราบความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดเขตสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นพื้นฐานและแนวทางศึกษา ตามลำดับดังนี้

แนวคิดที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

1. การบริหารงานวิชาการ
 - 1.1 ความหมายของงานวิชาการ
 - 1.2 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ
 - 1.3 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ
 - 1.4 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ
 - 1.5 หลักการบริหารงานวิชาการ
 - 1.6 การบริหารวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

แนวคิดที่เกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ประสิทธิผลของสถานศึกษา
 - 2.1 ความหมายของประสิทธิผลของสถานศึกษา
 - 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา
 - 2.3 ความสำคัญของประสิทธิผลของสถานศึกษา
 - 2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลกับประสิทธิภาพ
 - 2.5 ขอบข่ายงานประสิทธิผลของสถานศึกษา
 - 2.6 หลักการวัดและประเมินผลประสิทธิผลของสถานศึกษา

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การบริหารงานวิชาการ

ความหมายของงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นศาสตร์และศิลป์ในการจัดการศึกษาที่อาศัยหลักกระบวนการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการ การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นหัวใจของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นงานที่จะต้องปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาและเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จ และความสามารถของผู้บริหารโดยการบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา หรือโรงเรียนเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพที่สุด เพราะเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาทุกแห่ง คือ การให้ความรู้ทางด้านวิชาการแก่ผู้เรียน

งานวิชาการประกอบด้วยงานหลายอย่าง สิ่งสำคัญของงานด้านวิชาการ คือ หลักสูตรเป็นตัวกำกับงานด้านวิชาการขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้นำ ในการนำไปใช้ในแต่ละสถานศึกษาจึงแตกต่างกันไป การจัดหลักสูตรการศึกษาจึงขึ้นกับปัจจัยหลายอย่าง เช่น บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งผู้เรียนด้วย (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2543, หน้า 2) นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของงานวิชาการพอสรุปได้ ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543, หน้า 2) ได้ให้ความหมายของงานวิชาการไว้ว่า หมายถึง เป็นการจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีคุณภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551, หน้า 2) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานที่รวมภารกิจหลักของหน่วยงานหรือสถานศึกษาที่บ่งบอกถึงปรัชญา จุดมุ่งหมายในการปฏิบัติงานเพื่อให้ผู้รับบริการซึ่งได้แก่นักเรียนหรือบุคคลในชุมชนได้รับการพัฒนาตนเองด้านความรู้ เจตคติและทักษะในศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

กมล ภูประเสริฐ (2545, หน้า 6) ได้ให้ความหมายของงานวิชาการว่า หมายถึง การบริหารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจการงานสถานศึกษา

จากความหมายที่กล่าวมา สรุปได้ว่า งานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานทุกชนิด เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเรียนการสอน การดำเนินงานและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนที่ส่งผลถึงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ความหมายการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การบริหารงานวิชาการ เป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารการศึกษาเนื่องจากการบริหารงานวิชาการ เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุง 8 คุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาและเป็นเครื่องมือชี้ความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหาร ดังนั้น ผู้วิจัยขอนำเสนอความหมายของการบริหารงานวิชาการ

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (2547, หน้า 3) ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา และปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอนของนักเรียนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งได้แก่ งานหลักสูตร การจัดแผนการเรียน การจัดตารางเรียน การจัดครูเข้าสอน การพัฒนาการเรียนการสอน การพัฒนาครูทางด้านวิชาการ การวัดและประเมินผลการเรียน

รุ่ง ลอยเลิศ (2543, หน้า 20) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการว่า หมายถึง การจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมทุกอย่างภายในโรงเรียนให้เกิดความรู้และการศึกษาของเด็ก

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543, หน้า 2) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

อำภา บุญช่วย (2537, หน้า 1) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า งานวิชาการเป็นกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการสอนของนักเรียนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพมากที่สุด

ภิญโญ สาธร (2537, หน้า 324) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า หมายถึง กิจกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนนักเรียนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ คือการบริหารงานวิชาการและงานวิชาการจะมีประสิทธิภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับผู้บริหารและครูเพราะผู้บริหารคือผู้นำทางวิชาการด้วยการทำงานร่วมกับครู ให้คำแนะนำประสานงานให้ครูทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

จันทร์ธานี สงวนนาม (2545, หน้า 42) กล่าวว่าไว้ว่าการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงานทุกชนิดในสถานศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2546, หน้า 99) กล่าวว่าไว้ว่าการบริหารงานวิชาการ หมายถึงการบริหารงานกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียน

จากการศึกษา จึงสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการหมายถึงการบริหาร การดำเนินงานทุกอย่างของ ผู้บริหารโรงเรียน ในการปรับปรุงการพัฒนาการเรียนรู้อให้เกิดผลดีกับ ผู้เรียน และให้ครอบคลุมกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

งานวิชาการเป็นเป้าหมายหลักในการดำเนินการของสถานศึกษา ถือได้ว่าเป็นหัวใจหลักในการบริหารสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญและการจัดการให้ดีที่สุด ซึ่งได้มีนักการศึกษาให้ความสำคัญของงานวิชาการ ดังนี้

นพพงษ์ บุญจิตราดุล (2549, หน้า 21) ได้ให้ความสำคัญและเสนอแนะให้ผู้บริหารโรงเรียนใช้เวลากับงานบริหารแต่ละประเภท ดังนี้

1. งานบริหารวิชาการ	40%
2. งานบริหารบุคคล	20%
3. งานบริหารกิจการนักเรียน	20%
4. งานสัมพันธ์ชุมชน	20%
5. งานบริหาร ธุรกิจ การเงิน อาคารสถานที่ บริเวณ และงานบริการ	20%

ไกรเลิศ โพธิ์นอก (2542, หน้า 15) ได้กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานหลักเป็นหัวใจของการบริหารโรงเรียนเป็นงานสำคัญยิ่ง เพราะงานวิชาการช่วยพัฒนาสติปัญญาความนึกคิดของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีคุณค่าในสังคม การบริหารงานจะดีมีคุณภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับผู้บริหารและคณะครู

บุญเลี้ยง ทุมดำ (2542, หน้า 20) ได้กล่าวว่า งานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารโรงเรียน ส่วนงานอื่น ๆ เป็นงานสนับสนุนให้งานวิชาการให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องเอาใจใส่เป็นพิเศษและใช้เวลาในการบริหารงานวิชาการให้มากกว่างานอื่น ๆ ด้วย

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544, หน้า 33) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของงานวิชาการไว้ดังนี้

1. งานวิชาการเป็นงานที่มุ่งเน้นการพัฒนาสติปัญญา ความรู้ความสามารถคุณธรรม จริยธรรม เจตคติ และค่านิยม ให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุขในการดำรงชีวิต ตลอดจนเป็นผู้มีคุณค่าในสังคม

2. งานวิชาการเป็นตัวกำหนดปริมาณงานของโรงเรียน เมื่อโรงเรียนมีงานวิชาการมากปริมาณงานด้านอื่น ๆ ย่อมมีมากตามไปด้วย

3. งานวิชาการเป็นเครื่องกำหนดการจัดสรรทรัพยากรให้แก่โรงเรียน ไม่ว่าจะ เป็นในรูปแบบของงบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์จะจัดให้ตามสัดส่วนของปริมาณงานวิชาการของโรงเรียน โรงเรียนจะได้รับการจัดสรรงบประมาณมากขึ้นขึ้นอยู่กับปริมาณงานของโรงเรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งปริมาณงานด้านวิชาการ

4. งานวิชาการเป็นเครื่องตัดสินคุณภาพของโรงเรียน การพิจารณาคุณภาพของโรงเรียนต้องอาศัยงานทางด้านวิชาการของโรงเรียน โดยพิจารณารายวิชาการและผลผลิตของระบบงานวิชาการ อันได้แก่ วิธีการสอนของครู การบริหารงานวิชาการ ผลสำเร็จของครูทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นต้น

5. งานวิชาการเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จ และความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาเนื่องจากงานวิชาการเป็นงานหลักในสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องดำเนินการกระตุ้นและส่งเสริมให้ครูร่วมมือกันในการปรับปรุงงานวิชาการของโรงเรียนอยู่เสมอ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องรู้จักวางแผน การติดต่อสื่อสารการประสานงานการควบคุม บังคับบัญชา การวินิจฉัยสั่งการ การมอบหมายงานให้ถูกต้องและเหมาะสมเพื่อให้การปฏิบัติงานวิชาการบรรลุ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปัญญา แก้วกัญญา (2540, หน้า 17) ได้กล่าวว่า งานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการศึกษาในระดับสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของการพัฒนาผู้เรียน โดยทั่วไปงานวิชาการจะประกอบด้วยการศึกษาปัญญาในชุมชนและสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาและการนำหลักสูตรไปใช้ในสถานศึกษาในฐานะผู้นำองค์กร เป้าหมายสูงสุดของการบริหารงานคือทำให้พลเมืองของประเทศเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ขอบข่ายของงานบริหารวิชาการ

อุทัย บุญประเสริฐ (2540, หน้า 85) ได้กล่าวถึง งานและขอบข่ายของงานวิชาการ ในโรงเรียนไว้ 6 ด้าน ได้แก่

1. เรื่องหลักสูตรและการจัดการในการนำหลักสูตรไปใช้ ให้ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับหลักการ และหลักเกณฑ์บริหารหลักสูตร
2. เรื่องการสอน การบริหารการสอน และการปรับปรุงหรือการพัฒนาการเรียนการสอน ให้มีคุณภาพบรรลุหลักการและจุดหมายของหลักสูตร
3. เรื่องกิจกรรมนักเรียนและการบริหารกิจกรรมนักเรียน ให้เสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้ได้ผลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
4. เรื่องสื่อกิจกรรม การเรียนการสอนและงานห้องสมุด เพื่อเสริมหรือสนับสนุนการเรียนการสอน และช่วยให้ครูมีความรู้ที่ก้าวหน้า กว้างขวาง และทันสมัยอยู่เสมอ
5. เรื่องการวัดผล ประเมินผลการศึกษาของนักเรียนและการประเมินมาตรฐาน หรือการประเมินผลสำเร็จของงานทางวิชาการของโรงเรียนโดยส่วนรวมทั้งโรงเรียน
6. เรื่องการจัดการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาวิชาชีพสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาอื่น ๆ ของโรงเรียน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543, หน้า 3-4) ได้กำหนดขอบข่ายงานวิชาการ ได้แก่

1. การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ
2. การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน
3. การจัดบริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอน
4. การวัดและประเมินผล

กมล ภูประเสริฐ (2544, หน้า 9-18) ได้กำหนดขอบข่ายงานวิชาการไว้ 9 ประการ คือ

1. การบริหารหลักสูตร
2. การบริหารการเรียนการสอน
3. การบริหารการประเมินผลการเรียน
4. การบริหารการนิเทศภายในโรงเรียน
5. การบริหารการพัฒนาบุคคลทางวิชาการ
6. การบริหารการวิจัยและการพัฒนา
7. การบริหารโครงการวิชาการ

8. การบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศ และ

9. การบริหารงานประเมินผลงานทางวิชาการ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544, หน้า 111) ได้แบ่งขอบข่ายการบริหารงานวิชาการออกเป็น 5 ด้าน คือ

1. หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร
2. การจัดการเรียนการสอน
3. การนิเทศภายใน
4. การวัดและการประเมินผลทางการศึกษา และ
5. การประกันคุณภาพการศึกษา

จันทราณี สงวนนาม (2545, หน้า 144) ได้กำหนดขอบข่ายงานวิชาการไว้ 5 ด้าน ดังนี้

1. การบริหารหลักสูตร
2. การจัดการเรียนการสอน
3. การนิเทศภายใน
4. การวัดผลและประเมินผลการศึกษา
5. การประกันคุณภาพการศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543, หน้า 1) กล่าวว่า วิชากรเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าจะสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษาซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องโดยตรงหรือทางอ้อมก็อยู่ที่ลักษณะของงานนั้น

จากการศึกษาของสมิธ และคณะ (Smith and others) ในด้านการใช้เวลาในการบริหารงานและการให้ความสำคัญของงานในสถานศึกษา งานในความรับผิดชอบของผู้บริหารโดยแยกงาน 7 ประเภท พบว่า

1. การบริหารงานวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 40
2. งานบริหารบุคลากร ได้แก่ ครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ คิดเป็นร้อยละ 20
3. งานบริหารกิจการนักเรียนนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 20
4. งานบริหารการเงินคิดเป็นร้อยละ 5

5. งานบริหารอาคารสถานที่ คิดเป็นร้อยละ 5
6. งานบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน คิดเป็นร้อยละ 5
7. งานบริหารทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 5

จันทราณี สงวนนาม (2545, หน้า 143) กล่าวไว้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาและเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา ที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ส่วนการบริหารงานด้านอื่น ๆ นั้น แม้จะมีความสำคัญเช่นเดียวกัน แต่ก็ยังเป็นเพียงส่วนส่งเสริมสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพผู้บริหารให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร

รุ่งรัชชดาพร เวหะชาติ (2550, หน้า 29) กล่าวไว้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานสำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักการศึกษาและเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหาร

จากการที่นักการศึกษากล่าวมา สรุปได้ว่า ขอบข่ายในการบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักที่สำคัญที่สุดในการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในขอบข่ายเนื้อหาและหลักการบริหารงานวิชาการเป็นอย่างดี

ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ความสำเร็จของสถานศึกษาอยู่ที่การบริหารงานวิชาการ ซึ่งงานวิชาการมีขอบข่ายกว้างขวางในด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน โดยทั่วไปสถานศึกษาที่จัดการศึกษาไม่ว่าจะด้านอาชีวศึกษาหรือด้านอื่นในแต่ละระดับนั้น จะมีหลักสูตรและโปรแกรมการศึกษาที่ใช้ร่วมกัน โดยทั่วไปหลักสูตรจัดโดยส่วนกลางดังนี้ ขอบข่ายของงานด้านวิชาการจะครอบคลุมตั้งแต่การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ การจัดทำแผนงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน การจัดบริการการสอน และการจัดการวัดและประเมินผล รวมทั้งการติดตามผล

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (รุจิรี ภู่อาระ, 2545, หน้า 58) ได้กำหนดขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้ คือ

1. หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร
2. การจัดกระบวนการเรียนการสอน

3. สื่อการเรียนการสอน
4. การวัดและประเมินผล
5. การสอนซ่อมเสริม
6. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
7. การนิเทศภายใน

เอกสารประกอบการศึกษาด้วยตนเอง หลักสูตรผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาของสำนักพัฒนาระบบบริหาร ได้กำหนดขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการไว้ 5 ประการ ดังนี้ คือ

1. หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร
2. การจัดการเรียนการสอน
3. การนิเทศภายใน
4. การวัดและประเมินผลการศึกษา
5. การประกันคุณภาพการศึกษา

เอกสารประกอบการศึกษาด้วยตนเอง หลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ตำแหน่งสายงานบริหารในสถานศึกษา ปีงบประมาณ 2548 กลุ่มสร้างเสริมและพัฒนาทรัพยากรบุคคลสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548, หน้า 181) ได้แบ่งขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการไว้ 8 ข้อ ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน)
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน
4. การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
5. การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
6. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
8. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2550, หน้า 54) ได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจงานวิชาการ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มีดังนี้ คือ

1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตร
ท้องถิ่น

2. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

3. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

4. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

5. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

6. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

7. การนิเทศการศึกษา

8. การแนะแนว

9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

10. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

11. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กรหน่วยงาน

สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

12. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

13. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

14. การพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543, หน้า 1-3) กล่าวไว้ว่า ขอบข่ายของงานวิชาการ จะประกอบด้วยงานต่อไปนี้

1. การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการเป็นการวางแผนเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและ
การนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการล่วงหน้าเกี่ยวกับการเรียนการสอนมีรายละเอียดของงานดังนี้

1.1 แผนปฏิบัติงานวิชาการ ได้แก่ การประชุมเกี่ยวกับหลักสูตรการจัดปฐกทิน
การศึกษา ความรับผิดชอบงานตามภาระหน้าที่ การจัดขั้นตอนและเวลาในการทำงาน

1.2 โครงการสอน เป็นการจ้ดรายละเอียดเกี่ยวกับวิชาที่ต้องการสอนตาม
หลักสูตร

1.3 บันทึกการสอน เป็นการแสดงรายละเอียดของการกำหนดเนื้อหาที่จะสอนในแต่ละคาบเวลาของแต่ละวันหรือสัปดาห์ โดยการวางแผนไว้ล่วงหน้าและยึดโครงการสอนเป็นหลัก

2. การจัดทำเนื้องานเกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อให้การสอนในสถานศึกษาดำเนินไปด้วยดีและสามารถปฏิบัติได้ จึงต้องมีการจัดเกี่ยวกับการเรียนการสอน ดังนี้

2.1 การจัดตารางสอนเป็นการกำหนดวิชา เวลา ผู้สอน สถานที่ ตลอดจนผู้เรียนในแต่ละรายวิชา

2.2 การจัดชั้นเรียน เป็นงานที่ฝ่ายวิชาการต้องประสานกับฝ่ายอาคารสถานที่ รวมทั้งการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในห้องเรียน

2.3 การจัดครูเข้าสอน การจัดครูเข้าสอนต้องพิจารณาถึงความพร้อมของสถานศึกษาและความพร้อมของบุคลากร รวมถึงการเชิญวิทยากรภายนอกมาช่วยสอน

2.4 การจัดแบบเรียน โดยปกติสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการจะใช้แบบเรียนที่กระทรวงกำหนด นอกจากนั้นครูอาจใช้หนังสืออื่นเป็นหนังสือประกอบหรือจากเอกสารที่ครูเตรียมเอง

2.5 การปรับปรุงการเรียนการสอน เป็นการพัฒนาครูผู้สอนให้ก้าวหน้าทันวิทยาการเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการความก้าวหน้าของสังคม ธุรกิจอุตสาหกรรม เป็นต้น

2.6 การฝึกงาน จุดมุ่งหมายของการฝึกงานเป็นการให้นักเรียนนักศึกษารู้จักนำเอาทฤษฎีมาประยุกต์ใช้กับชีวิตจริง ทั้งยังมุ่งให้ผู้เรียนได้เห็นปัญหาที่แท้จริงในสาขาวิชาและอาชีพนั้น เพื่อให้โอกาสผู้เรียนได้เตรียมตัวที่จะออกไปเผชิญกับชีวิตจริงต่อไป

3. การจัดบริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอน เป็นการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและการส่งเสริมการจัดหลักสูตร และโปรแกรมการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพ ได้แก่

3.1 การจัดสื่อการเรียนการสอน เป็นสิ่งที่เอื้อต่อการศึกษาของนักเรียนนักศึกษา เน้นเครื่องมือและกิจกรรมให้ครูได้เลือกใช้ในการสอน

3.2 การจัดห้องสมุด เป็นที่รวมหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์และวัสดุอุปกรณ์ที่เป็นแหล่งวิทยาการ ให้นักเรียนนักศึกษาได้ศึกษาและค้นคว้าเพิ่มเติม

3.3 การนิเทศการสอน เป็นการช่วยเหลือแนะแนวครูให้เกิดการปรับปรุงแก้ไขปัญหาการเรียนการสอน

4. การวัดการประเมินผล เป็นกระบวนการเพื่อให้เป็นเครื่องมือในด้านการตรวจสอบ และวิเคราะห์ผลการเรียนขอขยายเนื้อหาทางวิชาการ ตามคู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลของกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย 12 เรื่อง ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ แก่บุคคล ครอบครัวย องค์กรหน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

หลักแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551, หน้า 9) ได้กล่าวถึงหลักการบริหารงานวิชาการที่สำคัญ ดังนี้

1. หลักการการพัฒนาคุณภาพ (Quality Management) เป็นการบริหารเพื่อนำไปสู่ ความเป็นเลิศทางวิชาการ องค์ประกอบของคุณภาพที่เป็นตัวชี้วัดคือผลผลิต และกระบวนการ เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคลากร และผู้รับบริการได้รับความพึงพอใจในการพัฒนาคุณภาพ เป็นที่ยอมรับของสังคมในระดับสากลมากขึ้น โดยอาศัยกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินผล

2. หลักการมีส่วนร่วม (Participation) การปรับปรุงคุณภาพของกระบวนการบริหาร ได้พัฒนามาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ โดยหลักการมีส่วนร่วม การเสนอแนะ และการพัฒนาใน งานวิชาการ ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย จึงอาจดำเนินงานในรูปของคณะวิชาการ

โดยมีเป้าหมายนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพได้มากขึ้น การมีส่วนร่วมต้องเริ่มจากการร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมประเมินผล

3. หลักการ 3 องค์ประกอบ (3-Es) ได้แก่ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ประหยัด

3.1 หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ เป็นไปตามขั้นตอนและกระบวนการ มีปัญหาและอุปสรรคขณะดำเนินการก็สามารถปรับปรุง แก้ไขได้ การมีประสิทธิภาพเน้นไปที่กระบวนการ (Process) การใช้กลยุทธ์และเทคนิควิธีต่าง ๆ ที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์มากที่สุด

3.2 หลักประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ได้ผลผลิต (Outcome) ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความสามารถ มีทักษะเพิ่มขึ้น รวมทั้งการคำนึงถึงผลประโยชน์ที่ได้รับ อย่างไรก็ตามมักใช้สองคำนี้ควบคู่กันคือมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

3.3 หลักประหยัด (Economy) หมายถึง การใช้เวลาน้อย การลงทุนน้อยการใช้จ่าย กำลัง หรือแรงงานน้อย โดยไม่ต้องเพิ่มทรัพยากรการบริหารแต่ได้ผลผลิตตามที่คาดหวัง ดังนั้นการลงทุนทางวิชาการจึงต้องคำนึงหลักความประหยัดด้วยเช่นกัน

4. หลักความเป็นวิชาการ (Academics) หมายถึง ลักษณะที่ครอบคลุมเนื้อหาสาระของวิชาการได้แก่ หลักการพัฒนาหลักสูตร หลักการเรียนรู้ หลักการสอน หลักการวัดผล ประเมินผล หลักการนิเทศการศึกษาและหลักการวิจัยเป็นต้น หลักการเหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์

สรุปได้ว่า หลักการบริหารงานวิชาการ เป็นแนวคิดเพื่อให้การปฏิบัติบรรลุสู่ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ ดังนั้นในการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารต้องใช้ทั้งหลัก ประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยคำนึงถึงคุณภาพของเป้าหมายคือผู้เรียนเป็นหลัก นอกจากนี้ ต้องคำนึงถึงบุคลากรซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในกระบวนการบริหาร โดยให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหาร ให้การส่งเสริมสนับสนุนและดูแลเอาใจใส่ด้วยความยุติธรรมและเสมอภาค

ซุมัคกี้ อินทร์รักษ์ (2551, หน้า 25) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการจำเป็นต้องอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับธรรมชาติขององค์การ ผู้บริหารต้องสร้างทักษะในการบริหารเพื่อพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

ในการบริหารงานวิชาการทฤษฎีการบริหารของ Henri Fayol สามารถนำมาใช้ในการบริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมุ่งเน้นให้ความสำคัญในการบริหารจัดการ Henri

Fayol เป็นชาวฝรั่งเศสและเป็นผู้นำคนหนึ่งในการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหาร ฟาโยทำงานอยู่ในโรงงานแร่และโลหะ เขาได้รับความสำเร็จอย่างงดงามในการบริหารงาน ฟาโยได้ช่วยกอบกู้สถานการณ์อันสิ้นหวังของบริษัทจนทำให้มีผลกำไรงดงาม

แนวคิดของ ฟาโย อยู่ที่การแสวงหากฎเกณฑ์ในการบริหารงานที่มีลักษณะเป็นสากล ซึ่งหลักเกณฑ์ดังกล่าวนี้ เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับนักบริหารที่ต้องมีภาระหน้าที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อองค์การ ฟาโย ได้เสนอองค์ประกอบขั้นมูลฐานของการบริหารไว้ ดังนี้

1. การวางแผน (To plan)
2. การจัดองค์การ (To organize)
3. การบังคับบัญชา (To command)
4. การประสานงาน (To coordinate)
5. การควบคุม (To control)

นอกจากนี้ ฟาโย ยังได้เสนอหลักการสำหรับผู้บริหารที่ควรนำไปใช้ในการบริหารงานอีก 4 ประการ ดังนี้

1. ผู้บริหารจะต้องรับผิดชอบต่อผลงานที่อยู่ในขอบข่ายความรับผิดชอบของตน แม้ว่าภาระหน้าที่นั้นจะได้มอบหมายให้แก่ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติจัดทำก็ตาม ข้อพึงระลึกในการมอบหมายงาน คือ อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบจะต้องได้สัดส่วนกัน

2. เอกภาพในการบริหารงาน เป็นสิ่งจำเป็นที่นักบริหารจะต้องสนใจและจัดให้มีขึ้นในหน่วยงานของตน หน่วยงานใดที่ขาดเอกภาพในการบังคับบัญชาจะเกิดความยุ่งยากสับสนในการปฏิบัติงาน

3. การบริหารงานขององค์การจะต้องจัดให้สอดคล้องสัมพันธ์กัน เพื่อบรรลุเป้าหมายหลักขององค์การ แม้ว่าองค์การนั้นจะมีหลายหน่วยงานก็ตาม แต่วัตถุประสงค์หลักขั้นพื้นฐานขององค์การย่อมตรงกัน และนักบริหารต้องจัดให้หน่วยงานทุกหน่วยที่อยู่ในความรับผิดชอบปฏิบัติตามวัตถุประสงค์หลักขององค์การเสมอ

4. นักบริหารจะต้องเสาะแสวงหาวิธีการที่จะอำนวยความสะดวกและประหยัดต่อการบริหาร ฟาโย ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับ Gangplanks อันเป็นแนวบริหารที่จะช่วยลดขั้นตอนการทำงานให้สั้นเข้า การติดต่อรายงานให้การดำเนินงานไปตามสายการบังคับบัญชาบางกรณีเป็นสิ่งที่ไร้ประโยชน์ ล้วนเปลืองและก่อให้เกิดความชักช้าในการปฏิบัติงาน

อย่างไรก็ดี ข้อเสนอที่น่าสนใจอันเกิดจากแนวคิดของฟาโย คือ หลักการเกี่ยวกับการบริหาร 14 ประการที่ผู้บริหารควรเอาใจใส่ ได้แก่

1. การแบ่งแยกการทำงาน (Division of work)
2. อำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงาน (Authority)
3. วินัยจรรยา (Discipline)
4. เอกภาพในการควบคุม (Unity of command)
5. เอกภาพในการอำนวยการ (Unity of direction)
6. ประโยชน์ส่วนตนต้องรองจากประโยชน์ขององค์การ (Subordination of individual to general interest)
7. ผลประโยชน์ตอบแทน (Remuneration)
8. การรวมอำนาจมาไว้ในส่วนกลาง (Centralization)
9. สายการบังคับบัญชา (Chain of command)
10. คำสั่งและระเบียบข้อบังคับ (Order and regulation)
11. ความเสมอภาค (Equity)
12. ความมั่นคงในการทำงาน (Stability of personnel)
13. ความดำริริเริ่มในการทำงาน (Initiative)
14. ความยึดมั่นและร่วมแรงร่วมใจ (Esprit de corps)

ข้อที่น่าสังเกตจากทฤษฎีและหลักการการบริหาร ฟาโย จะมุ่งแสวงหาวิธีการที่ดีที่สุดในการบริหารที่จะมีลักษณะเป็นสากล สามารถนำไปใช้ได้ทุกองค์การ ฟาโย มุ่งเน้นผู้ปฏิบัติงาน ในระดับผู้บังคับบัญชาเป็นส่วนใหญ่

ทฤษฎีการบริหารของ ฟาโย มีความเหมาะสมกับการบริหารงานวิชาการ คือ ในการบริหารงานวิชาการ มีขั้นตอนหรือกระบวนการในการบริหารงานที่มุ่งประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ ฟาโย ได้กำหนดขั้นตอนในการบริหารงานที่เหมาะสมกับการบริหารงานวิชาการไว้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การบังคับบัญชา การประสานงานและการควบคุม ดังนี้

1. การวางแผน เป็นกระบวนการที่สำคัญในการบริหาร เป็นภาระหน้าที่และเป็นการใช้ศิลปะของภาวะผู้นำที่สำคัญที่สุดประการหนึ่ง ดังนั้นในการบริหารงานวิชาการจึงจำเป็นต้องทราบถึงหลักสำคัญในการวางแผน เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานให้ได้ผลยิ่งขึ้น

2. การจัดองค์การ เป็นกระบวนการที่จัดตั้งขึ้นเพื่อความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่จะสามารถทำให้องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งประกอบด้วย คน (people) หน้าที่การงาน (Function) และปัจจัยทางกายภาพต่าง ๆ (Physical Factors) ขององค์การหรือการบริหารงานวิชาการ

3. การบังคับบัญชา เป็นการบริหารงานวิชาการตามอำนาจหน้าที่ตามระเบียบแบบแผน วิธีการและมาตรฐานการปฏิบัติงานที่กำหนดขึ้น โดยอาศัยศิลปะการเป็นผู้นำหลักมนุษย์สัมพันธ์ของผู้บังคับบัญชาต่อผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชา

4. การประสานงาน เป็นเรื่องของการร่วมมือในการบริหารงานวิชาการ เป็นเรื่องเกี่ยวกับภาระทางใจที่สำคัญ ดังนั้นการประสานงานจึงเป็นการประสานใจที่มีส่วนสำคัญในการส่งผลให้การบริหารงานวิชาการบรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนดไว้

5. การควบคุม เป็นการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงาน และความก้าวหน้าในการบริหารงานวิชาการ เกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลง การพัฒนางาน และผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน เพื่อแก้ไข ปรับปรุง และเป็นข้อมูลในการพัฒนางานต่อไป

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นการดำเนินการในการวางแผนการบริหารองค์การ การบังคับบัญชา การประสานงาน โดยมีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงาน โดยมีขั้นตอนหรือกระบวนการบริหารงานที่ต่อเนื่อง ที่ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลนำไปสู่การพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการขององค์การในที่สุด

แนวคิดที่เกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ความหมายของประสิทธิผลของสถานศึกษา

นักวิชาการในแต่ละสาขาได้ให้นิยามของประสิทธิผล (Effectiveness) ไว้ต่าง ๆ กัน ขึ้นอยู่กับว่าใครเป็นคนให้ความหมาย มุมมองของนักวิชาการแต่ละสาขาจึงแตกต่างกันออกไป แต่ส่วนใหญ่แล้วจะมองประสิทธิผลไปในแนวทางที่ก่อให้เกิดความสำเร็จของงานเป็นสำคัญ ประสิทธิผลเป็นเครื่องมือหรือตัวบ่งชี้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารว่าการบริหารองค์การหรือหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งสามารถดำเนินการจนบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้มากน้อยเพียงใดนั้น ประสิทธิผลจึงมีความหมายแตกต่างกันตามความเข้าใจของนักวิชาการหรือผู้บริหารของแต่ละสถานศึกษา ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะขององค์การและความสำเร็จของงาน ความหมายของประสิทธิผลที่น่าสนใจมีดังต่อไปนี้

สตีเยร์ส (Steers, 1994, p. 55) ให้ความเห็นว่าประสิทธิผลขององค์การคือการทำงานที่กลุ่มสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ซึ่งเป็นผลผลิตของกลุ่ม ขณะที่เซอร์จิโอวานนิ (Sergiovanni, 1980, p. 76) อธิบายถึงประสิทธิผลโรงเรียนว่า มีความหมาย 2 ประการ คือ ความหมายแบบทั่วไป หมายถึง ความสามารถในการผลิตที่จะทำให้เกิดผลตามที่ปรารถนา ความหมายอีกประการคือความหมายเชิงเทคนิค หมายถึง วัฏจักรของการบริหารการศึกษา โดยประสิทธิผลจะนำมาซึ่งความหมายเฉพาะหรือพิเศษ ในส่วนนี้จะเน้นไปที่ความมีสัมฤทธิ์ผลที่ดีในทักษะพื้นฐานของนักเรียนที่สามารถวัดได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สอดคล้องว่าโรงเรียนที่มีประสิทธิผลเป็นที่ต้องการหมายถึงการที่โรงเรียนมีระบบที่เอาใจใส่ต่อความอ่อนแอทั้งหลายที่ปรากฏออกมา โดยพิจารณาจากผลการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ การสอน การบริหารจัดการ และการจัดการของโรงเรียน

กลิคแมน (Glickman, 2004, pp. 155–200) ได้ให้ความหมายประสิทธิผลของสถานศึกษาว่า หมายถึง สถานศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ทดสอบ

มอทท์ (Mott, 1972, p. 398) กล่าวว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษาว่า เป็นความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (productivity) ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติในทางบวก (positive attitude) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษาได้ (adaptability) และความสามารถในการแก้ปัญหาสถานศึกษา (flexibility)

ฮอย และ มิสเกล (Hoy and Miskel, 2001, p. 167) ได้รวบรวมความคิดของนักการศึกษาที่ให้ความหมายประสิทธิผลของสถานศึกษาว่า หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการหรือความพึงพอใจในการทำงานของครูหรือขวัญของสมาชิกสถานศึกษาดี

นาฮาเวนดี และ มาเล็ดซาเด (Nahavendi and Malekzadeh, 1999, p. 590) ได้ให้ความหมายของคำว่าประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง บุคคลหรือองค์การได้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ตามแผน อันหมายถึง 4 ประการดังนี้ 1) คุณภาพของงาน 2) ความพึงพอใจของลูกค้าหรือผู้รับบริการ 3) นวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ดีกว่าเดิม 4) ความพึงพอใจของบุคลากรที่ทำงาน

แวบพู (Vappu, 1998, pp. 391–140) กล่าวถึงประสิทธิผลขององค์การว่า เป็นโครงสร้างที่สำคัญประการหนึ่งในทางสังคมวิทยา โดยทั่วไปหมายถึงระดับ (degree) ซึ่งองค์การประสบความสำเร็จในการดำเนินการตามเป้าหมาย

กิบสันและคณะ (Gibson and others, 1982, p. 812) กล่าวถึงประสิทธิผลระดับองค์การว่า เป็นภาพรวมของประสิทธิผลระดับบุคคลและระดับกลุ่ม ปัจจัยที่เป็นเหตุให้เกิดประสิทธิผลระดับองค์การ ได้แก่ สภาพแวดล้อม (environment) เทคโนโลยี (technology) กลยุทธ์ (strategic choices) โครงสร้าง (structure) กระบวนการต่าง ๆ (processes) และวัฒนธรรม (culture)

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2546, หน้า 20) กล่าวว่า ประสิทธิภาพหมายถึงการวัดผลการทำงานขององค์การนั้นว่าการทำงานได้ปริมาณมากน้อยแค่ไหน คุณภาพงานดีมากน้อยแค่ไหน

เปรมสุริย์ เชื่อมทอง (2536, หน้า 9) ได้กล่าวถึงประสิทธิผลของโรงเรียน คือความสำเร็จของโรงเรียนที่สามารถทำหน้าที่ให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ ทั้งนี้เกิดจากประสิทธิผลของผู้บริหารโรงเรียนที่สามารถที่ใช้ ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการบริหารงาน เพื่อโน้มน้าวให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานให้เกิดผลตามเป้าหมายที่วางไว้

จากความหมายเกี่ยวกับประสิทธิผลตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น พอจะสรุปได้ว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่สามารถดำเนินงานทั้งด้านการบริหาร และการจัดการเรียนการสอน จนทำให้นักเรียนในสถานศึกษาส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง

ความสัมพันธ์ของประสิทธิผลและประสิทธิภาพ

ประสิทธิผล (effectiveness) และ ประสิทธิภาพ (efficiency) ผู้ที่เริ่มให้ความหมายของคำทั้งสองแตกต่างกัน คือ บาร์นาต (Barnard, 1968) โดยให้ความหมายไว้เมื่อ 1938 บาร์นาตให้ความหมายของประสิทธิผลว่า การบรรลุเป้าหมายขององค์การและให้ความหมายของประสิทธิภาพว่า ความพึงพอใจและความร่วมมือในการปฏิบัติงานของสมาชิกขององค์การเป็นการบรรลุเป้าหมายและประสิทธิภาพ อันเป็นแนวการให้ความหมายของคำทั้งสองคำในเวลาต่อมา โดยทั่วไปถือว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับที่ต้องการให้บรรลุผลตามเป้าหมายขององค์การ (goals)

ส่วนประสิทธิภาพ หมายถึง ลักษณะทางเศรษฐศาสตร์ในการดำเนินการขององค์การ ให้บรรลุเป้าหมาย เป้าหมายบางอย่าง ใช้เป็นอัตราส่วนของปัจจัยการผลิต (inputs) กับผลผลิต (outputs) เป็นการพิจารณาถึงวิธีการที่องค์การบรรลุเป้าหมายโดยใช้ปัจจัยการผลิตอย่างประหยัดเพื่อให้ได้ผลผลิตตามที่ต้องการ โดยถือว่าองค์การต้องสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายภายในเงื่อนไขที่ทรัพยากรมีจำกัด เนื่องจากทรัพยากรจากสภาพแวดล้อมที่จัดให้ องค์การมีจำกัด การวัดประสิทธิภาพส่วนใหญ่จึงใช้ค่าเกี่ยวกับการเงิน เช่น รายได้ และ ค่าใช้จ่าย เป็นต้น อย่างไรก็ตาม บางองค์การไม่สามารถพิจารณาผลตอบแทนจากการลงทุน ในรูปค่าใช้จ่ายได้ เช่น โรงพยาบาล จึงพิจารณาประสิทธิภาพจากการกระทำต่อคนไข้หรือการรักษาคนไข้เป็นผลผลิตได้

จึงกล่าวได้ว่า ประสิทธิภาพเป็นมาตรฐานของประสิทธิผลของหน่วยงาน กล่าวคือ องค์การต้องบรรลุเป้าหมายโดยใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด องค์การต้องบรรลุถึงทั้ง ประสิทธิภาพและประสิทธิผลอันเป็นที่พึงปรารถนาของทุกองค์การ ซึ่งจะเห็นได้ว่าองค์การ อาจมีประสิทธิผลแต่ไม่มีประสิทธิภาพ หรือไม่มีประสิทธิผล แต่อาจมีประสิทธิผลได้ (Jackson, Morgan & Paolillo, 1986, Ford, Armandi & Heaton, 1968, Hodge & Anthony, 1988) ดังนั้น ประสิทธิภาพ และประสิทธิผล จึงมีความสัมพันธ์กันตามนัยทั้งสองแนวคิดดังกล่าว

จิตติมา อัครฉติพงษ์ (2556, หน้า 10) ได้กล่าวว่า ประสิทธิภาพในการทำงานใน องค์การเป็นหัวใจสำคัญในการนำองค์การไปสู่การบรรลุผลความสำเร็จของการดำเนินงาน องค์การจะมีผลผลิตเป็นที่น่าพอใจทั้งในด้านการผลิต การบริการ มีความเจริญก้าวหน้า และ สร้างความพึงพอใจแก่ลูกค้าและบุคลากรองค์กร ซึ่งองค์ประกอบการพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานที่สำคัญ มีดังนี้ 1) สิ่งแวดล้อมนอกองค์กร ได้แก่ ตลาดความต้องการของลูกค้า สภาพ เศรษฐกิจของสังคมและประเทศ เช่น ภาวะเงินเฟ้อ สภาพคล่องทางการเงินการธนาคาร กำลัง การซื้อของลูกค้า ความเปลี่ยนแปลงของสังคม 2) สิ่งแวดล้อมในองค์กร ได้แก่ นโยบาย วิสัยทัศน์ และปรัชญาขององค์กรที่กำหนดทิศทางการดำเนินงาน วัฒนธรรมองค์กร และการ จัดบรรยากาศการทำงานที่ส่งเสริมการทำงานของบุคลากร 3) ปัจจัยขององค์กร ได้แก่ สภาพ ความพร้อมขององค์กรในด้านที่ดิน อาคารสถานที่ อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ เงินทุน เทคโนโลยี และศักยภาพของบุคคล ด้านบุคลากรหรือบุคคล ถือเป็นหัวใจของการพัฒนา ประสิทธิภาพขององค์กร บุคคลต้องมีประสิทธิภาพในการทำงานดังนั้นองค์ประกอบด้านตัว บุคคลที่จำไปสู่การพัฒนาประสิทธิภาพการทำงาน ได้แก่ ปรัชญาและอุดมการณ์ บุคลิกภาพ

ความต้องการ ค่านิยม เป้าประสงค์ของชีวิตและการทำงาน การสำรวจตนเอง ความสามารถในการพิชิตอุปสรรคในการทำงาน และการสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นต้น 4) กระบวนการขององค์กร เป็นองค์ประกอบสำคัญลำดับสองต่อจากองค์ประกอบ ด้านบุคคล กระบวนการที่สำคัญขององค์กร คือ การดำเนินงานทั้งหมดที่จะทำให้เกิดการผลิต และการบริการที่น่าพอใจ ขอบข่ายของกระบวนการขององค์กรที่เอื้อต่อการเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กร ได้แก่ การจัดโครงสร้างงานขององค์กร การวางแผน การจัดองค์กรในด้านบุคลากร การสร้างแรงจูงใจในการทำงาน การควบคุมคุณภาพการทำงาน และการพัฒนาองค์กรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ

สมิธ (Smith) ให้กรอบแนวคิดขององค์ประกอบองค์การที่นำไปสู่ความมีประสิทธิภาพของการผลิต (ธงชัย สันติวงษ์, 2539, หน้า 22) องค์ประกอบองค์การที่นำไปสู่ผล ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัจจัยป้อน (Inputs) คือ ทรัพยากรที่เป็นบุคคล วัสดุ อุปกรณ์ เงิน หรือข้อมูลที่ใช้ในการผลิตหรือการบริการ 2) กระบวนการแปรรูป (Transformation Process) จากการใช้เทคโนโลยีและหน้าที่ในทางการบริหารตัวป้อนนำไปสู่กระบวนการแปรรูป ในโรงเรียนปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครูเป็นส่วนหนึ่งของการแปรรูปหรือกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งทำให้นักเรียนกลายเป็นพลเมืองที่มีการศึกษา ซึ่งสามารถทำประโยชน์ให้แก่สังคมต่อไป 3) ผลผลิต (Output) ได้แก่ ผลิตภัณฑ์และการบริการขององค์การ องค์การทางการศึกษาผลิต และแจกจ่ายความรู้ 4) ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) คือ สารสนเทศเกี่ยวกับผลผลิตหรือกระบวนการขององค์การซึ่งมีอิทธิพลต่อการคัดเลือกตัวป้อนระหว่างวงจรต่อไป ข้อสารสนเทศเช่นนี้อาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทั้งในกระบวนการแปรรูปและผลผลิตในอนาคต 5) สภาพแวดล้อม (Environment) สภาพแวดล้อมที่อยู่ล้อมรอบองค์การ ได้แก่ แรงผลักดัน (Forces) ทั้งด้านสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ ที่มาปะทะกับองค์การ ดังนั้นการสร้างกรอบแนวคิดให้องค์การเป็นระบบเปิด (Open System) จึงเป็นแนวคิดรวบยอดที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งของทฤษฎีระบบองค์การที่เป็นโรงเรียนหรือสถานศึกษาทั้งหมดเป็นระบบเปิด

องอาจ นัยพัฒน์ (2548, หน้า 6) ได้นิยามไว้คล้ายกันว่า หมายถึง ผลอันเกิดจากการกำหนดนโยบายและการดำเนินการต่าง ๆ ของโรงเรียนที่มีความสัมพันธ์หรือมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทางบวกหรือเพิ่มพูนขึ้นในผลการเรียนรู้ทั้งทางวิชาการและผลที่ไม่ใช่วิชาการของนักเรียนคนหนึ่ง ๆ ที่ศึกษาอยู่โรงเรียนใด ๆ นอกจากนี้เมื่อกล่าวถึง “ประสิทธิผล”

(Effectiveness) แล้วมักจะมีการกล่าวถึง คำว่า “ประสิทธิภาพ” (Efficiency) ควบคู่กันไปด้วยเสมอ

ดังนั้น เพื่อความเข้าใจมากยิ่งขึ้นจึงได้มีผู้เปรียบเทียบให้เห็นความสัมพันธ์ของทั้งสองคำนี้ โดย (สถาพร ปิ่นเจริญ, 2545, หน้า 57-58) กล่าวว่า ในความเป็นจริงแล้ว “ประสิทธิภาพ” และ “ประสิทธิผล” สองคำนี้มีความแตกต่างกันทั้งในแง่ความหมาย และในแง่ของการนำไปใช้ในขณะเดียวกันก็อาจไม่แตกต่างกันมากนักหากมองในเชิงการบริหารองค์การให้ประสบผลสำเร็จ ทั้งสองคำต่างก็มุ่งไปสู่ความสำเร็จทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน เป็นการสร้างความอยู่รอดให้กับองค์การ ดังนั้น แม้สองคำนี้จะแตกต่างกัน แต่ก็จำเป็นต้องอยู่ควบคู่กัน เพื่อให้เกิดการบรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การเป็นสำคัญ คำว่าประสิทธิภาพมุ่งเน้นชี้วัดผลตอบแทนที่เป็นตัวเงินโดยตรงเท่านั้น แต่งานบางอย่างไม่สามารถวัดประสิทธิภาพได้โดยตรง ส่วนประสิทธิผล หมายถึง การกระทำใด ๆ ที่ได้บรรลุจุดมุ่งหมายตามที่กำหนดไว้ ซึ่งจุดมุ่งหมายดังกล่าวมีอยู่มากมาย เช่น การมีประสิทธิภาพ การมีกำไร การที่พนักงานตรงเวลา ฯลฯ

จะเห็นได้ว่าประสิทธิภาพเป็นส่วนหนึ่งของประสิทธิผล (Steers, 1997, p. 55) ให้ความเห็นสอดคล้องกันว่า แม้ประสิทธิผลกับประสิทธิภาพจะมีความสัมพันธ์กันอย่างมาก แต่ประสิทธิภาพเป็นเพียงส่วนประกอบที่จำเป็นของประสิทธิผลเท่านั้น ยังมีใช้เป็นส่วนประกอบที่เพียงพอสำหรับความมีประสิทธิภาพ เพราะยังคงมีตัวแปรอื่น ๆ ที่มีความสำคัญ เช่น ทรัพยากรที่มีความจำเป็นต้องใช้ เป็นต้น ดังนั้นจะเห็นอย่างชัดเจนว่าประสิทธิผล หมายถึง ผลสำเร็จหรือผลที่เกิดขึ้นของงาน ส่วนประสิทธิภาพ หมายถึง ความสามารถที่ทำงานให้เกิดความสำเร็จ การที่จะกล่าวว่างค์การมีประสิทธิภาพโดยคำนี้ถึงแต่ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นของงานเพียงอย่างเดียวย่อมไม่ถูกต้อง จะต้องพิจารณาลึกลงไปอีกว่าผลสำเร็จของงานนั้นสนองตอบหรือบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การหรือไม่ เพราะบางครั้งพบว่าองค์การประสบความสำเร็จหรือมีผลงานชัดเจนแต่ปรากฏว่าผลสำเร็จนั้นมีการใช้ทรัพยากรทั้งในด้านเงินลงทุน ระยะเวลา และบุคลากร มากเกินความจำเป็น

ดังนั้น การวิเคราะห์ประสิทธิผลขององค์การจึงจำเป็นต้องพิจารณาประสิทธิภาพควบคู่กันไปจากที่กล่าวมานี้ ผู้วิจัยมีความคิดว่า ประสิทธิผล คือ การบรรลุเป้าหมายของงานที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ สามารถบรรลุเป้าหมายตามเกณฑ์ที่กำหนด และมีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ส่วนประสิทธิผลของโรงเรียน คือ การที่โรงเรียนสามารถบริหารจัดการสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยสิ่งสำคัญที่สุดคือการเน้น

ที่ตัวนักเรียน ที่นักเรียนจะต้องมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เป็นไปตามที่ต้องการ และสิ่งที่เกิดควบคู่กันไป คือ การบรรลุจุดหมายอื่นของโรงเรียนด้วย เช่น การที่นักเรียนมีความเป็นอยู่ที่ดีในโรงเรียน นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อโรงเรียน ผู้ปกครองเชื่อมั่นในคุณภาพของโรงเรียน ตลอดจนครูมีความรักความสามัคคี และมีความพึงพอใจในงานซึ่งเป็นการมองประสิทธิผลในภาพรวม

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนมีความสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ มีนักทฤษฎีองค์การได้สรุปแนวคิดไว้ ดังนี้

เบนนิส (Bennis, 1971 cited in Dessler, 1986, pp. 68–69) ได้กล่าวถึงประสิทธิผลขององค์การว่า เป็นความสามารถในการปรับตัวเปลี่ยนแปลงพัฒนาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอและความสามารถในการผสมผสานสัมพันธ์ของสมาชิกในองค์การ เพื่อรวมพลังให้มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการปฏิบัติภารกิจในองค์การ ดังนี้

1. ความสามารถในการปรับปรุงองค์การ ได้แก่ ความสามารถในการปรับตัวนวัตกรรมความเจริญเติบโต และการพัฒนา
2. ความสามารถในการบูรณาการ (Integration) ได้แก่ ความพอใจ บรรยากาศความขัดแย้ง การสื่อความหมาย

มอท์ (Mott, 1972 อ้างอิงใน Hoy and Miskel, 2001, p. 305–306) ได้เสนอแนวคิดในการประเมินประสิทธิผลขององค์การโดยพิจารณาจาก

1. ความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
2. ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก
3. ความสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา
4. ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา

กิบสัน และ คนอื่น ๆ (Gibson and Other, 1982, p. 27) ได้ทำการศึกษาและกำหนดเกณฑ์ในการประเมินประสิทธิผลขององค์การโดยใช้หลายเกณฑ์ ดังนี้

1. ความสามารถในการผลิต
2. ประสิทธิภาพ
3. ความพึงพอใจ

4. ความสามารถในการปรับตัว

5. การพัฒนา

6. การอยู่รอด

ฮอย และ เฟอ์กูสัน (Hoy and Ferguson, 1985, p. 131) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนโดยศึกษาใน 5 องค์ประกอบ คือ

1. ความใฝ่รู้ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน

2. ความพึงพอใจในการทำงานของครู

3. ความสามารถในการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีของครู

4. ความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

5. ความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่มากระทบทั้งภายในและภายนอก

ภรณี กীরติบุตร (2529, หน้า 126-163) ได้เสนอแนวคิดของนักวิชาการในสาขาต่าง ๆ ในมุมมองเรื่องประสิทธิผลของนักเศรษฐศาสตร์ ได้มองความหมายขององค์การเป็นเรื่องเกี่ยวกับผลกำไรหรือผลประโยชน์จากการลงทุน นักวิทยาศาสตร์ได้มองประสิทธิผลในแง่ผลผลิตใหม่ ซึ่งอยู่ในรูปประสิทธิภาพหรือปริมาณผลผลิตที่เป็นสินค้าและบริการ แต่นักสังคมศาสตร์กลับให้ความหมายของประสิทธิผล หมายถึง คุณภาพชีวิตการทำงาน ซึ่งจะเห็นว่าส่วนใหญ่เป็นการเน้นการทำงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ

กอร์ดอน และคณะ (Gordon and others) ให้ความหมายของคำว่า ประสิทธิภาพขององค์การ หมายถึง ชีตความสามารถขององค์การที่จะดำเนินการผลิตเพื่อก่อให้เกิดผลผลิตสำเร็จตามเป้าหมายต่าง ๆ ที่องค์การกำหนดขึ้น

มัทนา วังถนอมศักดิ์ (2553, หน้า 12) กล่าวว่า ประสิทธิภาพในการทำงานไม่ใช่ความสำเร็จด้านใดด้านหนึ่ง แต่หมายถึง ความสามารถขององค์การในการดำเนินงานเพื่อบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ก่อให้เกิดผลดีหรือประโยชน์กับทั้งตัวบุคคลและองค์การ เกิดความสามัคคีภายในองค์การ เกิดผลผลิตปริมาณมากคุณภาพสูง แต่ใช้เวลาและค่าใช้จ่ายน้อย ทุกฝ่ายมีความพึงพอใจ

จากแนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลต่าง ๆ ตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้นพอจะสรุปได้ว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ที่สามารถดำเนินงานทั้งด้านการบริหาร และการจัดการเรียน

การสอน จนทำให้นักเรียนในสถานศึกษาส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง

จากแนวคิดและทฤษฎีที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยใช้แนวคิดของ (ฮอย และ เฟอ์กูสัน Hoy and Ferguson, 1985) ในการศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับกระบวนการศึกษาของโรงเรียนในการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ตรงตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่มากระทบทั้งภายในและภายนอก การสร้างความพึงพอใจในการทำงานของครู และมีความเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจสังคมการเมืองการปกครอง การศึกษาและวัฒนธรรม ซึ่งโรงเรียนจะดำรงอยู่ได้ ต้องมีการปรับตัวบูรณาการและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการบริหารให้เหมาะสมกับสภาวะปัจจุบัน จากแนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1) ความใฝ่รู้ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
- 2) ความพึงพอใจในการทำงานของครู
- 3) ความสามารถในการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีของครู
- 4) ความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
- 5) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่มากระทบทั้งภายในและภายนอก ได้แก่

1. ความใฝ่รู้ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ของนักเรียนเป็นพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดจากความสนใจ ตระหนักเห็นความสำคัญมีความต้องการจะพัฒนาตนเอง เรียนรู้ด้วยตนเองมีความรับผิดชอบอยากรู้ อยากเห็นรู้จักวางแผนทำตามแผนที่กำหนดไว้และประเมินผลความก้าวหน้าของตนเอง ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับการเรียนและความรู้ทั่ว ๆ ไปด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและนอกโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ (โสภา วงษ์นาคเพ็ชร, 2553. หน้า 42) ได้แสดงความคิดเห็นว่า การจัดการเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรสถานศึกษามุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและใช้เวลาเวลาอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งจากเครือข่ายการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ชุมชน และแหล่งอื่น ๆ รวมถึงการเรียนรู้ เป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนเป็นอย่างยิ่ง คือ การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม อันเนื่องมาจากประสบการณ์ ที่ผู้เรียนได้ลงมือศึกษา อ่าน ค้นคว้า ปฏิบัติ สัมผัส สืบค้น แสวงหาความรู้ ด้วยตนเองจนได้รับคำตอบและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

2. ความพึงพอใจในการทำงานของครู เป็นความรู้สึกรู้สึกของครูที่มีต่อการทำงานภายในโรงเรียน ซึ่งจะช่วยให้การทำงานประสบความสำเร็จ โดยพิจารณาจากสภาพการทำงาน

ลักษณะของงานที่ปฏิบัติรวมถึงความก้าวหน้าในการทำงานและรายได้ ซึ่งบริหารจึงจำเป็นต้องสร้างและรักษาระดับความพึงพอใจในการทำงานของครู ให้อยู่ในระดับสูง เพราะความพึงพอใจในการทำงานมีอิทธิพลต่อการทำงานของครูมีผลกระทบไปยังกลุ่มอื่น ดังนั้นถ้าผู้บริหารสร้างสรรค้ให้ครูมีความพึงพอใจในการทำงานสูง ก็จะมีผลทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คณะครูร่วมมือร่วมใจกันทำงานเพื่อความสำเร็จของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ (สำเนียร สามแก้ว, 2547, หน้า 39) ได้สรุปไว้ว่า ความพึงพอใจในการทำงานเป็นความรู้สึกหรือเจตคติที่ดีต่องาน มีความสุขกับการทำงานและสภาพแวดล้อมทั่วไป ซึ่งจะทำให้โรงเรียนบรรลุผลสำเร็จ มีการพัฒนาคุณภาพได้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นถ้าครู มีความพึงพอใจในการทำงานสูงก็จะมีผลทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งยังทำให้คณะครูเกิดความร่วมมือกันทำงาน เพื่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้วย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ศุภกิจ สานุสัจย์, 2549, หน้า 29) ได้ให้ความเห็นว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู คือ ความรู้สึก เจตคติที่ดีที่มีต่องานที่ทำ มีความพอใจเกี่ยวกับรายได้ การมีความกระตือรือร้นและมีความสุขในการที่ได้ทำงาน มีความผูกพันกับหน่วยงาน และมีความภูมิใจในความสำเร็จของงานที่ตนทำ

3. ความสามารถในการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีของครู เป็นเครื่องมือของการเรียนรู้ ทำหน้าที่ ถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกเพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์ สร้างสถานการณ์ การเรียนรู้ ให้แก่ผู้เรียน กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาศักยภาพทางการคิด ได้แก่ การคิดไตร่ตรอง การคิดสร้างสรรค์ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตลอดจนเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ให้แก่ผู้เรียน สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี การเรียนรู้ในปัจจุบันมีอิทธิพลสูงต่อการกระตุ้นให้ผู้เรียนกลายเป็นแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและมีประโยชน์ต่าง ๆ มากมาย (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 6-7) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (พิมพ์พรณ สุริโย, 2552, หน้า 41) ได้สรุปว่า พฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของครูโดยใช้สื่อประเภท เอกสาร ตาราง รูปแบบ และเทคนิควิธีการสอน ตลอดจนนำเอาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน สืบค้น ข้อมูล ช่วยกระตุ้นส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

4. ความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ในการจัดการศึกษา สถานศึกษาโดยผู้บริหารมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดและคุ้มค่าตรงตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องพิจารณาอย่างรอบคอบในการจัดสรรและกระจายทรัพยากรตลอดจนกำกับติดตามผลการใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อโรงเรียน นักเรียน ตลอดจนต่อทางราชการให้มากที่สุด

สอดคล้องกับงานวิจัยของ (มนทิพย์ ทรงกิติพิศาล, 2552, หน้า 141) ได้เสนอแนะว่า การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา วางแผนรณรงค์ ส่งเสริมการระดมทุนการศึกษาและทุนเพื่อการพัฒนาสถานศึกษา ให้ดำเนินได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลการจัดการทรัพยากร สำรวจและจัดทำข้อมูลทรัพยากรเพื่อการศึกษาในเขตพื้นที่บริการของสถานศึกษาเพื่อประชาสัมพันธ์ให้มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรของสถานศึกษาร่วมมือกันใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์ต่อกระบวนการเรียนการสอนและสถานศึกษา

5. ความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่มากกระทบทั้งภายในและภายนอก เป็นความสามารถของผู้บริหารและครูในโรงเรียนที่ร่วมกันพัฒนาเปลี่ยนแปลงวิธีดำเนินงานทั้งด้านวิชาการ การเรียนการสอน เพื่อให้โรงเรียนมีความก้าวหน้าทันกับสภาพที่เปลี่ยนแปลงไป โดยพิจารณาจากลักษณะการยอมรับของครู ต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ทั้งการบริหารและการเรียนการสอน ความสามารถ ความรวดเร็วของครูต่อการพัฒนาหรือปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินการของตนเอง ความกระตือรือร้นที่ได้จากการปรับปรุงหรือพัฒนาโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ (เรียม สุขกล้า, 2553, หน้า 8) ได้ให้ความหมายว่า ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนร่วมกัน พัฒนาปรับเปลี่ยนการดำเนินงาน ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน และการปรับหลักสูตร เพื่อให้นักเรียนมีการปรับตัวก้าวทันกับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

หลักการวัดและประเมินผลประสิทธิผลของสถานศึกษา

วิธีการประเมินประสิทธิผลขององค์การ วิธีการประเมินผลงานหรือประสิทธิผลของงานมีหลายประการอาจสรุปได้ 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เป็นวิธีการวัดและประเมินผลเฉพาะบุคคลแต่ละบุคคล ใช้ประเมินผู้ที่ต้องการประเมินทีละคนโดยแยกกันในแต่ละครั้งไม่นำไปเปรียบเทียบโดยตรงทันทีกับผู้ที่ต้องการประเมิน ซึ่งวิธีการประเมินนี้แบ่งเป็น 7 วิธี ดังนี้

1. วิธีการประเมินตามขีดชานหรือมาตรา (graphic rating scale) เป็นวิธีที่นิยมใช้กันในปัจจุบันเป็นเทคนิคที่เก่าแก่มาก การประเมินจะทำโดยผู้ประเมินให้ความเห็นและการขีดเครื่องหมายตามแบบฟอร์มที่กำหนดจากมากไปหาน้อย

2. วิธีการประเมินแบบบังคับเลือก (force choice) ผู้ประเมินจะต้องพิจารณาเลือกเฉพาะชุดข้อความที่ระบุไว้ให้เลือกเกี่ยวกับตัวผู้ถูกประเมิน โดยข้อความจะถูกจัดให้เป็นกลุ่ม และผู้ประเมินจะต้องมีดุลยพินิจในการเลือกข้อความที่กำหนดโดยดูว่าอันใดเหมาะสมที่สุดที่จะวัดความมีประสิทธิภาพของผลงาน

3. วิธีประเมินโดยเขียนคำบรรยาย (essay evaluation) ผู้ประเมินจะต้องบรรยายถึงจุดแข็งและจุดอ่อนเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ถูกประเมิน ส่วนใหญ่มักจะใช้เพื่อประกอบการประเมินคุณภาพส่วนประมาณค่า (rating scale)

4. วิธีการประเมินการบริหารตามเป้าหมาย (management by objectives) เป็นวิธีที่ใช้ประเมินตัวบุคคล โดยผู้ประเมินและผู้ถูกประเมินจะร่วมกันกำหนดเป้าหมายงานไว้ล่วงหน้า และผู้ประเมินจะพยายามทำรายงานให้สำเร็จภายในเวลาที่กำหนด เมื่อถึงขั้นประเมินผล ทั้งผู้ประเมินและผู้ถูกประเมินจะมาร่วมกันพิจารณาถึงระดับความสำเร็จของงานตามเป้าหมายที่กำหนด

5. วิธีประเมินเหตุการณ์สำคัญ (critical incident technique) ผู้ชำนาญการด้านการบริหารงาน บุคคลและหัวหน้า จะเตรียมข้อความที่บ่งบอกพฤติกรรมของผู้ถูกประเมินทั้งในแง่ดีที่สุด และเลวที่สุด ข้อความเหล่านี้จะจัดเป็นกลุ่มแตกต่างกันไปแต่ละงาน มีการพัฒนาและจัดประเภทข้อมูลและเหตุการณ์สำคัญ ผู้ประเมินจะนำแบบฟอร์มนี้ไปวัดผู้ถูกประเมิน ผู้ถูกประเมินจะทำการบันทึกเหตุการณ์ครั้งที่ดีที่สุดที่ผู้ถูกประเมินปฏิบัติได้ตามประเภทที่จัดไว้ วิธีนี้หัวหน้างานจะเป็นคนประเมินเองมากกว่าจะร่วมถูกประเมิน

6. วิธีประเมินด้วยการขีดเครื่องหมาย (checklist or weighted checklist) ผู้ประเมินจะเตรียมรายการที่เป็นหัวข้อเรื่อง (checklist) เรียงลำดับเป็นชุดคุณศัพท์ หรือคำบรรยายข้อความที่แสดงถึงประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานเป็นกรให้หน้าหนักในแต่ละข้อเท่า ๆ กัน และผู้ประเมินจะใส่เครื่องหมายสำหรับรายการหรือข้อความที่ผู้ถูกประเมินมีตรงตามที่กล่าวแต่ละข้อแต่หากไม่มีก็ปล่อยให้ว่างไม่ทำเครื่องหมาย

7. วิธีการประเมินพฤติกรรมการทำงานตามขีดขนาดหรือมาตรา (behaviorally anchored rating scales) โดยประเมินประสิทธิภาพของงานจากผู้บังคับบัญชาอื่นที่ไม่ได้เป็นผู้เขียนคำบรรยายเกี่ยวกับแง่ดีหรือแง่ไม่ดีของการทำงานได้ ข้อความเหล่านี้มาจากมาตราส่วนที่นำมาจัดกลุ่มเป็นประเภท ๆ เช่นเดียวกับวิธีขีดเครื่องหมายโดยคล้ายกับวิธีประเมินเหตุการณ์

สำคัญที่นำมาใช้กับผู้ถูกประเมิน แต่ต่างกันตรงที่มาตรฐานที่ยึดข้อความบรรยายเกี่ยวกับลักษณะที่สังเกตเห็นได้จากพฤติกรรมที่ต้องการวัด

กลุ่มที่ 2 วิธีการประเมินที่ใช้กับหลาย ๆ คนพร้อม ๆ กัน วิธีนี้จะประเมินผู้ถูกประเมินพร้อมกันหลาย ๆ คน โดยเปรียบเทียบกับผู้ถูกประเมินอื่น ๆ ในครั้งเดียวกันวิธีการนี้แบ่งออกเป็น 3 วิธี ด้วยกันคือ

1. วิธีการจัดลำดับที่ (ranking) เป็นวิธีที่ผู้ทำการประเมินจะกำหนดว่าผู้ถูกประเมินใครทำงานดีที่สุด โดยเรียงลำดับจากดีที่สุดไปจนถึงไม่ดีที่สุด

2. วิธีเปรียบเทียบเป็นคู่ ๆ (paired comparison) วิธีนี้จะเป็นการประเมินบุคคลใดบุคคลหนึ่งก่อน หลังจากนั้นจะเปรียบเทียบบุคคลอื่นกับบุคคลอื่นกับบุคคลนี้ โดยเปรียบเทียบกันไปเรื่อย ๆ จนหมดทุกคน

3. วิธีวัดโดยการกำหนดขอบเขตของการกระจาย (Forced Distribution) วิธีนี้ประเมินจะให้กรดตามโค้ง (Curve) ถูกประเมินภายในกรอบของการกระจายที่ได้กำหนดไว้แล้ว

กลุ่มที่ 3 วิธีประเมินวิธีอื่น ๆ มี 2 วิธี คือ

1. วิธีทดสอบผลงาน (performance test) เป็นวิธีการออกแบบทดสอบผลการปฏิบัติงานเพื่อนำมาใช้ทำสอบประเมินผลแล้วติดตามผลการประเมินว่ามีผลงานดีเลวอย่างไร

2. วิธีการประเมินผลงานรอบด้าน (field review technique) เป็นวิธีที่ใช้ผู้ประเมินจากภายนอก โดยผู้ถูกประเมินและผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกประเมินจะต้องตอบคำถามปากเปล่าต่อผู้ตรวจหรือผู้ประเมินจากภายนอก ดังนั้นวิธีการประเมินประสิทธิภาพผลนั้นมีหลายวิธีควรเลือกใช้วิธีที่เหมาะสมและตรงกับความต้องการวัด ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้แนวคิดประเมินประสิทธิภาพผลของงาน แบบวิธีประเมินผลตามขนาด หรือมาตรา และวิธีประเมินผลการประเมินผลการบริหารตามเป้าหมายมาปรับใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้วัดประเมินของสถานศึกษา นักวิชาการได้พยายามหาวิธีการประเมินประสิทธิภาพองค์การ ซึ่งแยกเป็นทางใหญ่ได้ 3 แนวทาง ตามแนวคิดของ ภรณ์ กิรติบุตร คือ

1. การประเมิน ประสิทธิภาพในแง่เป้าหมาย (Goal Moder of Organizational Effectiveness) เป็นการพิจารณาว่าองค์การมีประสิทธิผลหรือไม่นั้นขึ้นกับผลที่ได้รับว่าบรรลุเป้าหมายขององค์การหรือไม่ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ใช้เป้าหมายขององค์การเป็นเกณฑ์ แนวคิดนี้ได้รับการวิจารณ์ว่ายังมีข้อบกพร่องบางประการ เช่น ถ้าองค์การมีเป้าหมายก็จะทำให้วัดยาก

กว่าเป้าหมายใด ได้รับความสำคัญมากกว่าเป้าหมายอื่นมากนักน้อยเพียงใด เป้าหมายบางประการวัดยาก

2. การประเมินประสิทธิผลในแง่ของระบบทรัพยากร (The System Resource Model of Organizational Effectiveness) เป็นการประเมินโดยพิจารณาความสามารถขององค์การในการแสวงหาผลประโยชน์จากสภาพแวดล้อมเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรที่ต้องการอันจะทำให้บรรลุเป้าหมายขององค์การซึ่งเป็นการเน้นที่ปัจจัยตัวป้อนเข้า (Input) มากกว่าผลผลิต ผู้ใช้แนวคิดนี้ได้แก่ ซีเชอร์ และยัชแมน (Seashore & Yuchtman) ซึ่งแนวคิดนี้ได้รับการวิจารณ์ว่ายังบกพร่อง เพราะการเน้นที่ปัจจัยนำเข้า ทำให้ปัจจัยที่เหลือไม่ได้รับการเอาใจใส่เท่าที่ควร

3. การประเมินประสิทธิผลโดยใช้หลายเกณฑ์ (The Multiple Criteria of Organizational Effectiveness) เป็นการวิเคราะห์ประสิทธิผลขององค์การและพยายามแสดงให้เห็นว่าตัวแปรต่าง ๆ มีความสัมพันธ์

จากการศึกษาแนวคิดที่ตระหนักรู้เกี่ยวกับการประเมินประสิทธิผลขององค์การ สรุปได้ว่าพบว่ามีเกณฑ์ใดที่เป็นสากลและประเมินประสิทธิผลขององค์การได้อย่างเหมาะสมในทุกสถานการณ์และทุกองค์การ เกณฑ์การประเมินควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับองค์การนั้น ๆ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปริญญญา จริตไทย (2559, หน้า 177) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหาร หลักสูตรท้องถิ่นของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา พบว่า บทบาทผู้บริหารในการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ด้านการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก

จิราภา เพียรเจริญ (2555, หน้า 103-109) พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับการรับรู้ ในการปฏิบัติของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของ ครูตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ตามข้อมูล ภูมิสังคมในตำแหน่ง ที่ตั้ง และขนาดของโรงเรียน พบว่าไม่แตกต่างกัน ยกเว้นผลการ เปรียบเทียบตรงขนาดโรงเรียนพบว่า รายด้านทางด้านนโยบายและแผนการจัดการเรียนรู้ของ ครูที่มีระดับการรับรู้ในการปฏิบัติที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สำเนียร สามแก้ว (2547, หน้า39) ได้สรุปไว้ว่า ความพึงพอใจในการทำงานเป็น ความรู้สึกหรือเจตคติที่ดีต่องาน มีความสุขกับการทำงานและสภาพแวดล้อมทั่วไป ซึ่งจะทำให้ โรงเรียนบรรลุผลสำเร็จ มีการพัฒนาคุณภาพได้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นถ้าครู มีความพึงพอใจใน การทำงานสูงก็จะมีผลทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีคุณภาพ รวมทั้งยังทำให้คณะครู เกิดความร่วมมือกันทำงาน เพื่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้วย และสอดคล้อง กับงานวิจัยของ (ศุภกิจ สานุสัจย์, 2547, หน้า 29) ได้ให้ความเห็นว่า ความพึงพอใจในการ ปฏิบัติงานของครู คือ ความรู้สึก เจตคติที่ดีที่มีต่องานที่ทำ มีความพอใจเกี่ยวกับรายได้ การมี ความกระตือรือร้นและมีความสุขในการที่ได้ทำงาน มีความผูกพันกับหน่วยงาน และมีความ ภูมิใจในความสำเร็จของงานที่ตนทำ

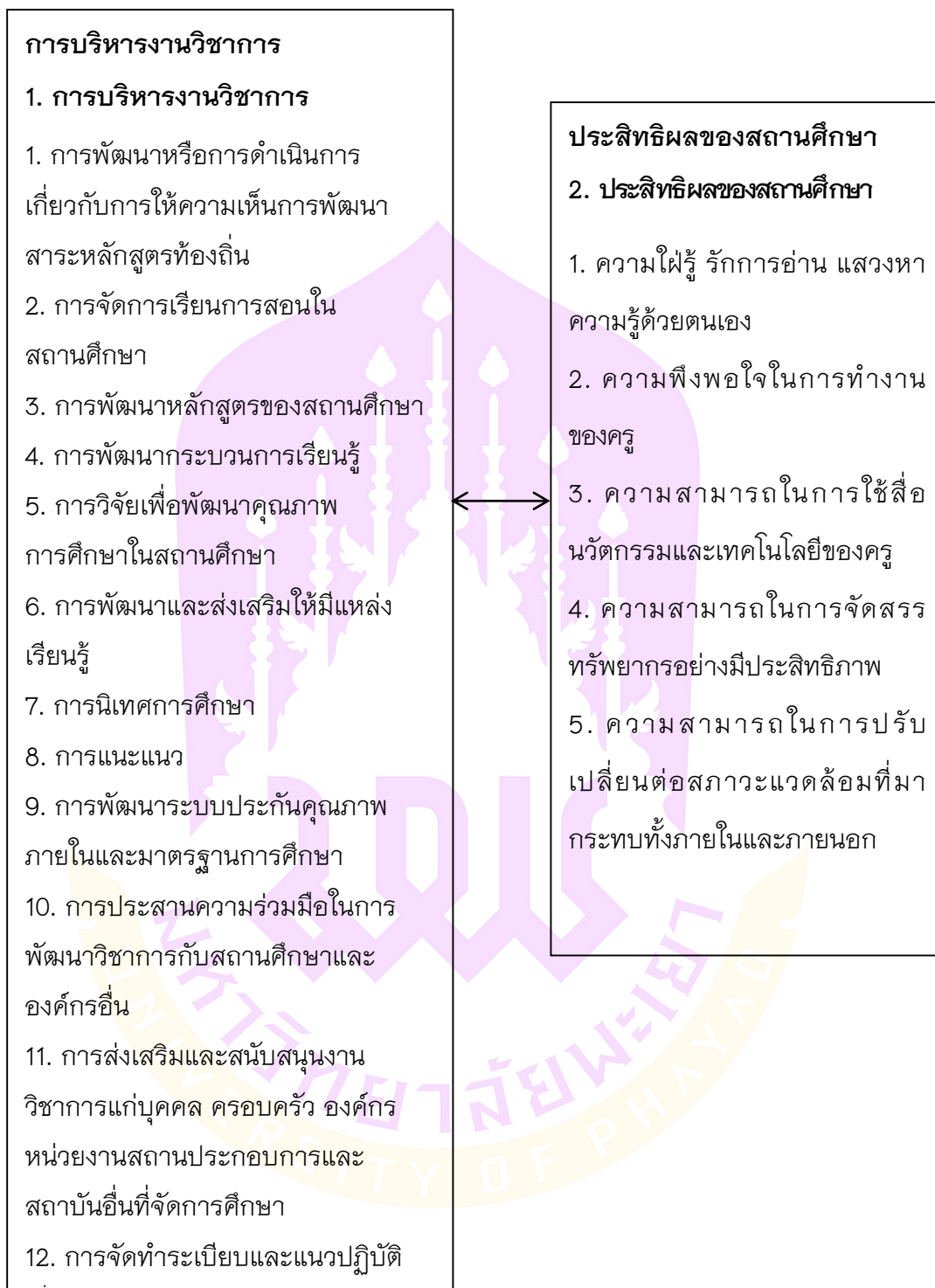
กรมวิชาการ (2545, หน้า 6-7) ความสามารถในการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี ของครู เป็นเครื่องมือของการเรียนรู้ ทำหน้าที่ ถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกเพิ่มพูน ทักษะและประสบการณ์ สร้างสถานการณ์ การเรียนรู้ ให้แก่ผู้เรียน กระตุ้นให้เกิดการพัฒนา ศักยภาพทางการคิด ได้แก่ การคิดไตร่ตรอง การคิดสร้างสรรค์ และการคิดอย่างมี วิจาร์ณญาณ ตลอดจนเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ให้แก่ผู้เรียน สื่ออนวัตกรรม และ เทคโนโลยี การเรียนรู้ในปัจจุบันมีอิทธิพลสูงต่อการกระตุ้นให้ผู้เรียนกลายเป็นแสวงหา ความรู้ด้วยตนเองและมีประโยชน์ต่าง ๆ มากมาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (พิมพ์พรณ สุริโย, 2552, หน้า41) ได้สรุปว่า พฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของครูโดยใช้สื่อประเภท เอกสาร ตาราง รูปแบบ และเทคนิควิธีการสอน ตลอดจนนำเอาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ระบบ

อินเทอร์เน็ตมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน สืบค้น ข้อมูล ช่วยกระตุ้นส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

โสภา วงษ์นาคเพ็ชร (2553, หน้า42) ได้แสดงความคิดเห็นว่า การจัดการเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรสถานศึกษามุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและใช้เวลาเวลาอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งจากเครือข่ายการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ชุมชน และแหล่งอื่น ๆ รวมถึงการเรียนรู้ เป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนเป็นอย่างยิ่ง คือ การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเนื่องมาจากประสบการณ์ ที่ผู้เรียนได้ลงมือศึกษา อ่าน ค้นคว้า ปฏิบัติ สัมผัส สืบค้น แสวงหาความรู้ ด้วยตนเองจนได้รับคำตอบและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

ประสิทธิ์ พิทักษ์ชวงศ์ (2554, หน้า 87-97) พบว่าการจัดแหล่งเรียนรู้ชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี ในภาพรวมระดับการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาแต่ละแหล่งเรียนรู้ในชุมชนพบว่า แหล่งเรียนรู้ชุมชนประเภทศิลปะ วัฒนธรรม และจารีตประเพณีมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนแหล่งเรียนรู้ชุมชนประเภทบุคคลและองค์กรในชุมชน แหล่งเรียนรู้ชุมชนประเภททรัพยากรธรรมชาติ และทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น แหล่งเรียนรู้ชุมชน ประเภทอาคารสถานที่ และสิ่งก่อสร้างและสิ่งเรียนรู้ชุมชน ประเภทสื่อและนวัตกรรม และเทคโนโลยีอยู่ในระดับปานกลาง

ยุกตนันท์ หวานฉ่ำ (2555, หน้า 70-81) ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารสถานศึกษา และ 2) ประสิทธิภาพของโรงเรียนอยู่ในระดับดีมากทั้งโดยรวมและรายด้าน และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่าโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาชั้น
พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ซึ่งผู้ทำวิจัยได้
ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในงานวิจัยนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงรายเขต 1 ปีการศึกษา 2560 จาก 105 โรงเรียน จำนวน 1,660 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่นักงานใช้ในงานวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ปีการศึกษา 2560 ได้มาโดยการกำหนดการสุ่ม
ตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (Yamane 1967, pp. 580-581) ใช้ระดับความเชื่อมั่น
95% ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$
$$n = \frac{1660}{1 + (1660)(0.05)^2}$$
$$n = \frac{1660}{1+4.155}$$
$$n = \frac{1660}{5.155}$$

n = 322 ตัวอย่าง

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 322 คน โดยใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามขนาดของสถานศึกษาแบ่งออกเป็น ครูผู้สอนสอนโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 105 คน โรงเรียนขนาดกลางจำนวน 105 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 112 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอนประกอบด้วย

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) เพื่อสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ 5 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด 4 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติมาก 3 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติปานกลาง 2 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติน้อย 1 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด เรื่องการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วยการบริหารงานตามหลักงานวิชาการในสถานศึกษา 14 หลัก และ เรื่องประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 ด้าน ดังนี้

การบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วยการบริหารงานตามหลักงานวิชาการในสถานศึกษา 14 หลัก ดังนี้

1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
2. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
3. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
4. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
5. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
6. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนว

9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
 10. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
 11. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กรหน่วยงาน
สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
 12. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
 13. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
 14. การพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- ประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำนวน 5 ด้าน ดังนี้

1. ความใฝ่รู้ รักการอ่านแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน
2. ความพึงพอใจในการทำงานของครู
3. ความสามารถในการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีของครู
4. ความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
5. ความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่กระทบทั้งภายใน และ
ภายนอก

ลักษณะการตอบแบบสอบถามที่ 2 เป็นชนิด มาตรฐานประมาณค่า (Rating Scale)
ชนิด 5 ระดับ ซึ่งกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

5	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด
4	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติมาก
3	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติปานกลาง
2	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติน้อย
1	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

วิเคราะห์โดยค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จำแนก
เป็นรายข้อ รายด้าน และภาพรวมโดยใช้เกณฑ์การประเมินค่าของเบสต์ (Best, 1981, p. 182)
ดังนี้

4.50–5.00	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด
3.50–4.49	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติมาก
2.50–3.49	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติปานกลาง

1.50–2.49	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติน้อย
1.00–1.49	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

2. กำหนดกรอบแนวคิดเพื่อสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมการบริหารงานวิชาการทั้ง 14 ด้าน และประสิทธิผล 5 ด้าน ในอำเภอเมืองเชียงราย อำเภอเวียงชัย และอำเภอเวียงเชียงรุ้ง การบริหารงานวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา การพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และในด้านประสิทธิผล คือ 1) ความใฝ่รู้ รักการอ่านแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน 2) ความพึงพอใจในการทำงานของครู 3) ความสามารถในการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีของครู 4) ความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ 5) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่มากกระทบทั้งภายใน และภายนอก

3. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามจากข้อมูลที่รวบรวมทั้งหมดอย่างครอบคลุมความสัมพันธ์การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 นำเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบเสนอแนะแก้ไขเนื้อหาและการใช้ภาษา

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษา นำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความสมบูรณ์ และครอบคลุมของเนื้อหา และ

หาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ
พิจารณา ประกอบด้วย

4.1 ดร. ณัฐวุฒิ สัมไพ ตำแหน่ง อาจารย์คณะวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัย
พะเยา

4.2 นายวิวัฒน์ พิทักษ์สุจรรยา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษาชำนาญการ
พิเศษ โรงเรียนบ้านน้ำลาด ตำบลริมกก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

4.3 นางอรุณวรรณ เทพดวงแก้ว ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษาชำนาญการ
พิเศษ โรงเรียนบ้านป่าบง ตำบลผางาม อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย

วิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามกับหลักการโดยใช้สูตร ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{n}$$

เมื่อ IOC แทนค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับความต้องการ

IOC	หมายถึง	ดัชนีความสอดคล้อง
$\sum R$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนผู้เชี่ยวชาญ
n	หมายถึง	จำนวนของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
R	หมายถึง	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ

5. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหา ซึ่งคำนวณได้จากความ
สอดคล้องระหว่างประเด็นที่ต้องการวัดกับข้อคำถามที่สร้างขึ้น ดัชนีที่ใช้แสดงค่าความ
สอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item Objective Congruence Index: IOC)
โดยผู้เชี่ยวชาญจะต้องประเมินด้วยคะแนนสามระดับ ได้แก่

คะแนนระดับ 1 หมายถึง มีความสอดคล้อง

คะแนนระดับ 0 หมายถึง ไม่แน่ใจ

คะแนนระดับ -1 หมายถึง ไม่สอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้ศึกษาได้กำหนดค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ผลการหาค่าดัชนี
ความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่
ระหว่าง 1.00

6. ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ นำไปทดลองใช้ (Try out)
กับกลุ่มที่ไม่ใช่ตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนสันทรายงามวิทยา อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย และ

ครูโรงเรียนบ้านไม้ยามิตรภาพที่ 168 อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย จำนวน 30 คน ด้วยวิธีการหาค่าสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Alpha Cronbach Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .88

7. นำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ขอนหนังสือจากมหาวิทยาลัยพะเยา วิทยาเขตเชียงราย ทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาในอำเภอเมืองเชียงราย อำเภอเวียงชัย และอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 1 จากเป้าหมายการเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 322 ฉบับ ได้รับคืน จำนวน 322 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3. นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

4. นำแบบสอบถามที่มีข้อความสมบูรณ์มาจัดระเบียบข้อมูลและลงรหัส

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้คืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบครบถ้วนและสมบูรณ์ทุกฉบับจำนวน 322 ฉบับ

2. นำแบบสอบถามที่มีข้อความสมบูรณ์มาจัดระเบียบข้อมูลและลงรหัส

3. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในการตอบแบบสอบถามได้แก่ ระดับการศึกษา เกี่ยวกับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการและประสิทธิผลของการบริหาร

สถานศึกษาของผู้บริหารในโรงเรียน ในอำเภอเมืองเชียงราย อำเภอเวียงชัย และอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 1

4. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการการบริหารงานวิชาการและประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในโรงเรียนอำเภอเมืองเชียงราย อำเภอเวียงชัย และอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 โดยใช้ค่าเฉลี่ย \bar{X} และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายข้อ รายด้าน โดยรวม และแปลความหมายค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ที่กำหนดแล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

5	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด
4	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติมาก
3	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติปานกลาง
2	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติน้อย
1	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

5. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาของผู้บริหารในโรงเรียนอำเภอเมืองเชียงราย อำเภอเวียงชัย และอำเภอเวียงเชียงรุ้ง สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 1 วิเคราะห์โดยใช้สูตรคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product moment Correlation Coefficient)

.91 – 1.00	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันสูงมาก
.71 – .90	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
.51 – .70	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
.31 – .50	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ
.01 – .30	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม (Index of Item Objective Congruence)

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

เมื่อ IOC	หมายถึง	ดัชนีความสอดคล้อง
$\sum R$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนผู้เชี่ยวชาญ
n	หมายถึง	จำนวนของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

+1	หมายถึง	ข้อความนี้มีความตรงในเนื้อหาวิจัย
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนี้ตรงตามเนื้อหาการวิจัย
-1	หมายถึง	ข้อความนี้ไม่มีความตรงตามเนื้อหาการวิจัย

2. ค่าเฉลี่ย \bar{X}

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ \bar{X}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย
n	หมายถึง	จำนวนข้อมูล
$\sum x$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนแต่ละจำนวน

3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD : standard deviation)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (x - \bar{x})^2}{n-1}}$$

เมื่อ S.D. = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

n = จำนวนข้อมูล

4. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันโปรดักโมเมนต์

$$r_{xy} = \frac{n\sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[n\sum X^2 - (\sum X)^2][n\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy} = ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

$\sum X$ = ผลรวมของข้อมูลที่วัดได้จากตัวแปรที่ 1 (X)

$\sum Y$ = ผลรวมของข้อมูลที่วัดได้จากตัวแปรที่ 2 (Y)

$\sum XY$ = ผลรวมของผลคูณระหว่างข้อมูลตัวแปรที่ 1 และ 2

$\sum X^2$ = ผลรวมของกำลังสองของข้อมูลที่วัดได้จากตัวแปรตัวที่ 1

$\sum Y^2$ = ผลรวมของกำลังสองของข้อมูลที่วัดได้จากตัวแปรตัวที่ 2

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐาน สังกัดเขตสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 ประสิทธิภาพของ
ของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 เพื่อ
ศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน
สังกัดเขตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถาม
เพื่อเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1
จำนวน 20 โรงเรียน มีจำนวน 322 คน ได้รับแบบสอบถามคืนมาเป็นฉบับสมบูรณ์ จำนวน
322 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
โดยนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

โดยเริ่มจากการกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ และลำดับขั้นตอนการ
นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

r แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

X_{TOT} แทน การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดเขต
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 โดยรวม

X_1 แทน ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการ
พัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

X_2 แทน ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

X_3 แทน ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

X_4 แทน ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

X ₅	แทน	ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
X ₆	แทน	ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
X ₇	แทน	ด้านการนิเทศการศึกษา
X ₈	แทน	ด้านการแนะแนว
X ₉	แทน	ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
X ₁₀	แทน	ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น
X ₁₁	แทน	ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั องค์กรหน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
X ₁₂	แทน	ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของ สถานศึกษา
X ₁₃	แทน	ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
X ₁₄	แทน	ด้านการพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
Y _{TOT}	แทน	ประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 โดยรวม
Y ₁	แทน	ด้านความใฝ่รู้ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
Y ₂	แทน	ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู
Y ₃	แทน	ด้านความสามารถในการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีของครู
Y ₄	แทน	ด้านความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
Y ₅	แทน	ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่กระทบ ทั้งภายในและภายนอก
**	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ตาราง 1 แสดงสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สภาพส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1) ชาย	50	15.5
2) หญิง	272	84.5
รวม	322	100
2. อายุ		
1) น้อยกว่า 30 ปี	68	21.1
2) 31 – 35 ปี	92	28.6
3) 36 – 40 ปี	121	37.6
4) 41 – 45 ปี	10	3.1
5) 46 – 50 ปี	21	6.5
6) 51 – 55 ปี	4	1.2
7) 56 – 60 ปี	6	1.9
รวม	322	100
3. วุฒิการศึกษา		
1) ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	275	85.4
2) ปริญญาโท	36	11.2
3) ปริญญาเอก	11	3.4
รวม	322	100

4. ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

1) น้อยกว่า 5 ปี	71	22.0
2) 6 - 10 ปี	94	29.2
3) 11 - 15 ปี	124	38.5
4) 15 - 20 ปี	10	3.1
5) 20 ปีขึ้นไป	23	7.1
รวม	322	100

จากตาราง 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูผู้สอนจำนวน 322 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 84.5) เป็นผู้ที่มียุ 36-40 ปี (ร้อยละ 37.6) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า (ร้อยละ 85.4) และมีประสบการณ์ในการทำงาน 11-15 ปี (ร้อยละ 38.5)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เชียงราย เขต 1

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 ในภาพรวม ดังตารางที่ 2-16

รายการ		n = 322		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น	4.71	.43	มากที่สุด
2	การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	4.70	.41	มากที่สุด
3	การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.69	.48	มากที่สุด
4	การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.52	.44	มากที่สุด

ตาราง 2 (ต่อ)

รายการ	n = 322		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
5 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	4.45	.51	มาก
6 การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	4.43	.48	มาก
7 การนิเทศการศึกษา	4.68	.45	มากที่สุด
8 การแนะแนว	4.42	.47	มาก
9 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและ มาตรฐานการศึกษา	4.50	.41	มากที่สุด
10 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับ สถานศึกษาและองค์กรอื่น	4.68	.45	มากที่สุด
11 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงานสถานประกอบการและ สถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	4.48	.44	มาก
12 การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้าน วิชาการของสถานศึกษา	4.66	.51	มากที่สุด
13 การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา	4.65	.49	มากที่สุด
14 การพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.59	.48	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.60	.36	มากที่สุด

พิจารณารายด้าน พบว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชิงราย เขต 1 อยู่ในระดับดีมากทุกด้าน ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = .36) โดยเรียงลำดับคะแนนจากมากไปหาน้อย ตามลำดับ ดังนี้ ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = .43) รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = .41) ส่วนด้านการแนะแนว ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = .47) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่นของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

รายการ	n = 322		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1 สถานศึกษามีการวางแผนงานด้านวิชาการโดยการรวบรวมข้อมูลและกำกับดูแล นิเทศ และติดตามเกี่ยวกับงานวิชาการ	4.76	.69	มากที่สุด
2 สถานศึกษามีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.66	.64	มากที่สุด
3 สถานศึกษามีการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ	4.68	.70	มากที่สุด
4 ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.74	.74	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.71	.43	มากที่สุด

จากตาราง 3 พบว่า การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่นของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในภาพรวมถืออยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = .43) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยในระดับสูงที่สุด คือ สถานศึกษามีการวางแผนงานด้านวิชาการโดยการรวบรวมข้อมูลและกำกับดูแล นิเทศ และติดตามเกี่ยวกับงานวิชาการ ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = .69) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = .74) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = .70)

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

รายการ	n = 322		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1 สถานศึกษามีการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยความร่วมมือของเครือข่ายสถานศึกษา	4.71	.51	มากที่สุด
2 สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกช่วงชั้นตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และบูรณาการการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	4.69	.52	มากที่สุด
3 สถานศึกษามีการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้ จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.66	.57	มากที่สุด
4 สถานศึกษามี การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.74	.45	มากที่สุด
5 สถานศึกษามีการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียนและช่วยเหลือนักเรียนพิการด้อยโอกาสและมีความสามารถพิเศษ	4.70	.52	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.70	.41	มากที่สุด

จากตาราง 4 พบว่า การบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = .48) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านสถานศึกษามี การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = .45) รองลงมาคือ สถานศึกษามีการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยความร่วมมือของเครือข่ายสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = .51) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกช่วงชั้นตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ

บูรณาการการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = .57)

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

รายการ	n = 322		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1 สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นของตนเอง โดยจัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับโรงเรียนอื่น	4.76	.42	มากที่สุด
2 สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนา นักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	4.61	.63	มากที่สุด
3 สถานศึกษามีการจัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ การศึกษาด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศ ผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือกเพิ่มเติม เนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และโลก	4.67	.57	มากที่สุด

ตาราง 5 (ต่อ)

รายการ	n = 322		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
4 สถานศึกษาสามารถจัดทำหลักสูตรการจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ โดยความร่วมมือของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และเครือข่ายสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา นิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาและรายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ	4.75	.45	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.69	.48	มากที่สุด

จากตาราง 5 พบว่า การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = .48) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านสถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นของตนเอง โดยจัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับโรงเรียนอื่น ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = .42) ลำดับรองลงมา คือ ด้านสถานศึกษาสามารถจัดทำหลักสูตรการจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ โดยความร่วมมือของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและเครือข่ายสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา นิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาและรายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = .45) และลำดับที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านสถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = .63)

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

	รายการ	n = 322		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	สถานศึกษามีการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.64	.61	มากที่สุด
2	สถานศึกษามีการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน	4.29	.84	มาก
3	สถานศึกษามีการปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา	4.40	.81	มาก
4	สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้	4.63	.60	มากที่สุด
5	สถานศึกษามีการจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ที่มีการประสานความร่วมมือ กับบิดามารดา และบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ	4.66	.58	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม		4.52	.44	มากที่สุด

จากตาราง 6 พบว่า การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในภาพรวมอยู่ใน

ระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = .44) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านสถานศึกษามีการจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา และบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = .58) รองลงมา คือ ด้านสถานศึกษามีการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = .61) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสถานศึกษามีการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = .84)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

รายการ	n = 322		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1 สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียน ครู และผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา	4.52	.71	มากที่สุด
2 สถานศึกษามีการพัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้น ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การจัดการ การหาเหตุผลในการตอบปัญหา การผสมผสานความรู้แบบสหวิทยาการและการเรียนรู้ในปัญหาที่ตนสนใจ	4.35	.83	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

รายการ	n = 322		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
3 สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย รวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	4.46	.76	มาก
เฉลี่ยรวม	4.45	.51	มาก

จากตาราง 7 พบว่า การบริหารงานวิชาการ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = .51) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านสถานศึกษามีการกำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียน ครู และผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = .71) รองลงมาคือ ด้านสถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย รวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = .76) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีการพัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้น ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การจัดการ การหาเหตุผลในการตอบปัญหา การผสมผสานความรู้แบบสหวิทยาการและการเรียนรู้ในปัญหาที่ตนสนใจ ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = .83)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

รายการ	n = 322		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1 สถานศึกษามีการจัดให้มีแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้พอเพียงเพื่อสนับสนุนการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองกับการจัดกระบวนการเรียนรู้	4.71	.49	มาก
2 สถานศึกษามีการจัดระบบแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น พัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ จัดให้มีห้องสมุดหมวดวิชา ห้องสมุดเคลื่อนที่ มุมหนังสือในห้องเรียน ห้องพิพิธภัณฑ์ ห้องมัลติมีเดีย ห้องคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ศูนย์วิชาการ ศูนย์วิทยบริการ Resource Center สวนสุขภาพ สวนวรรณคดี สวนหนังสือ สวนธรรมะ เป็นต้น	4.56	.67	มาก
3 สถานศึกษามีการจัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนของสถานศึกษาของตนเอง เช่น จัดเส้นทาง/แผนที่และระบบการเชื่อมโยงเครือข่ายห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดสถาบันการศึกษา พิพิธภัณฑ์ พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ และกรจัดแหล่งการศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น ฯลฯ	4.72	.60	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.63	.48	มากที่สุด

จากตาราง 8 พบว่า การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = .48) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านสถานศึกษามีการจัดให้มีแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้พอเพียงเพื่อสนับสนุนการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = .49) รองลงมาคือ ด้านสถานศึกษามีการจัดระบบ

ข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนของสถานศึกษาของตนเอง เช่น จัดเส้นทาง/แผนที่และระบบการเชื่อมโยงเครือข่ายห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดสถาบันการศึกษา พิพิธภัณฑ์ พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์และกรจัดแหล่งการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น ฯลฯ ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = .60) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสถานศึกษามีการจัดระบบแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น พัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ จัดให้มีห้องสมุดหมวดวิชา ห้องสมุดเคลื่อนที่ มุมหนังสือในห้องเรียน ห้องพิพิธภัณฑ์ ห้องมัลติมีเดีย ห้องคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ศูนย์วิชาการ ศูนย์วิทยบริการ Resource Center สวนสุขภาพ สวนวรรณคดี สวนหนังสือ สวนธรรมะ เป็นต้น ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = .67)

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาเชียงราย เขต 1

รายการ	n = 322		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1 สถานศึกษามีการการสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกัน ที่ใช้เหตุผลการนิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ	4.65	.59	มากที่สุด
2 การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารเพื่อให้ทุกคนเกิดความเชื่อมั่นว่าได้ปฏิบัติถูกต้อง ก้าวหน้าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและตัวครูเอง	4.70	.52	มากที่สุด
3 สถานศึกษามีการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงและต่อเนื่องเป็นระบบและกระบวนการจัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	4.70	.53	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.68	.45	มากที่สุด

จากตาราง 9 พบว่า การบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = .50) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านสถานศึกษามีการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงและต่อเนื่องเป็นระบบและกระบวนการจัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = .53) ด้านการนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารเพื่อให้ทุกคนเกิดความเชื่อมั่นว่าได้ปฏิบัติถูกต้อง ก้าวหน้า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและตัวครูเอง ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = .52) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านสถานศึกษามีการการสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกัน ที่ใช้เหตุผลการนิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = .59)

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการด้านการแนะแนวของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

	รายการ	n = 322		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนวเป็นองค์ประกอบสำคัญ โดยให้ทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.67	.57	มากที่สุด
2	สถานศึกษามีการจัดระบบงานและโครงสร้างองค์กรแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจน	4.20	.85	มาก

ตาราง 10 (ต่อ)

	รายการ	n = 322		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนวเป็นองค์ประกอบสำคัญ โดยให้ทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.67	.57	มากที่สุด
2	สถานศึกษามีการจัดระบบงานและโครงสร้างองค์กรแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจน	4.20	.85	มาก
3	สถานศึกษามีการสร้างบรรยากาศ ส่งเสริมและพัฒนาให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติมในเรื่องจิตวิทยาและการแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้สามารถบูรณาการในการจัดการเรียนรู้และเชื่อมโยงสู่การดำรงชีวิตประจำวัน	4.28	.83	มาก
4	สถานศึกษามีการคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและบุคลิกภาพที่เหมาะสมทำหน้าที่ครูแนะแนว ครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น และคณะอนุกรรมการแนะแนวดูแล กำกับ นิเทศ ติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีระบบ	4.43	.76	มาก
5	สถานศึกษามีการส่งเสริมความร่วมมือและความเข้าใจอันดี ระหว่างครู ผู้ปกครองและชุมชน ประสานงานด้านการแนะแนวระหว่างสถานศึกษา องค์กรภาครัฐและเอกชน บ้าน ศาสนสถาน ชุมชน ในลักษณะเครือข่ายการแนะแนวเชื่อมโยงระบบแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.52	.71	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม		4.42	.47	มาก

จากตาราง 10 พบว่า การบริหารงานวิชาการ ด้านการการแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = .47) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านสถานศึกษามีการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนวเป็นองค์ประกอบสำคัญ โดยให้ทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = .57) รองลงมา คือ ด้านสถานศึกษามีการส่งเสริมความร่วมมือและความเข้าใจอันดี ระหว่างครู ผู้ปกครองและชุมชน ประสานงานด้านการแนะแนวระหว่างสถานศึกษา องค์กรภาครัฐและเอกชน บ้าน ศาสนสถาน ชุมชน ในลักษณะเครือข่ายการแนะแนวเชื่อมโยงระบบแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = .71) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีการจัดระบบงานและโครงสร้างองค์กรแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจน ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = .85)

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการด้านกา พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

	รายการ	n = 322		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	สถานศึกษามีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการของชุมชน	4.57	.69	มากที่สุด
2	สถานศึกษามีการจัดระบบบริหารและสารสนเทศโดยจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางานและการสร้างระบบประกันคุณภาพภายใน จัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ข้อมูลมีความสมบูรณ์ เรียกใช้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ	4.46	.76	มาก

ตาราง 11 (ต่อ)

	รายการ	n = 322		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
3	สถานศึกษามีการจัดทำแผนสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา (แผนกลยุทธ์/แผนยุทธศาสตร์) ดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษาในการดำเนินโครงการ/กิจกรรม สถานศึกษาสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็ง เน้นการมีส่วนร่วม และวงจรการพัฒนาคุณภาพของเดมมิ่ง (Deming Cycle) หรือวงจร PDCA ตรวจสอบ และทบทวนคุณภาพการศึกษา โดยดำเนินการอย่างจริงจังต่อเนื่อง	4.36	.80	มาก
4	สถานศึกษามีการสนับสนุนให้ครูผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก	4.55	.69	มากที่สุด
5	สถานศึกษามีการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด และเผยแพร่ต่อสาธารณชน	4.56	.70	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม		4.50	.41	มาก

จากตาราง 11 พบว่า การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = .41) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านสถานศึกษามีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการของชุมชน ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = .69) รองลงมา คือ ด้านสถานศึกษามีการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด และเผยแพร่ต่อสาธารณชน ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = .70) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสถานศึกษามีการจัดทำแผนสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา (แผนกลยุทธ์/แผนยุทธศาสตร์) ดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษาในการดำเนินโครงการ/กิจกรรม สถานศึกษาสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็ง เน้นการมีส่วนร่วม และวงจรการพัฒนาคุณภาพของเดมมิ่ง (Deming Cycle) หรือวงจร PDCA ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา โดยดำเนินการอย่างจริงจังต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = .80)

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เชียงราย เขต 1

รายการ	n = 322		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1 สถานศึกษามีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้านรวมทั้งสืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น	4.70	.42	มากที่สุด
2 สถานศึกษามีการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยากรของชุมชนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น	4.66	.47	มากที่สุด
3 สถานศึกษามีการให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการในที่อื่น ๆ	4.67	.47	มากที่สุด

ตาราง 12 (ต่อ)

รายการ	n = 322		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
4 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับศิษย์เก่า การประชุมผู้ปกครองนักเรียน การปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน การร่วมกิจกรรมกับสถาบันการศึกษาอื่น เป็นต้น	4.71	.44	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.68	.45	มากที่สุด

จากตาราง 12 พบว่า การบริหารงานวิชาการ ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = .45) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับศิษย์เก่า การประชุมผู้ปกครองนักเรียน การปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน การร่วมกิจกรรมกับสถาบันการศึกษาอื่น เป็นต้น ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = .44) รองลงมาคือ ด้านสถานศึกษามีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้านรวมทั้งสืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = .42) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสถานศึกษามีการให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการในท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = .47)

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

รายการ	n = 322		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1 สถานศึกษามีการการสร้างความรู้ความเข้าใจการเพิ่มความพร้อม ใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน	4.56	.69	มากที่สุด
2 สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสถานศึกษา	4.34	.85	มาก
3 สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนครูให้ได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการตามความเหมาะสมและจำเป็น	4.46	.75	มาก
4 สถานศึกษามีการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพแก่บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น	4.57	.67	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.48	.44	มาก

จากตาราง 13 พบว่า การบริหารงานวิชาการ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = .44) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษามีการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพแก่บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = .67) รองลงมา คือ สถานศึกษามีการการสร้างความรู้ความเข้าใจการเพิ่มความพร้อม ใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = .69) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสถานศึกษามีการส่งเสริม

และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพแก่บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = .85)

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

รายการ	n = 322		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1 สถานศึกษามีการวางแผนงานด้านวิชาการโดยการรวบรวมข้อมูลและกำกับดูแล นิเทศและติดตามเกี่ยวกับงานวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	4.67	.55	มากที่สุด
2 สถานศึกษามีการการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ	4.66	.55	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.66	.51	มากที่สุด

จากตาราง 14 พบว่า การบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = .51) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านสถานศึกษามีการวางแผนงานด้านวิชาการโดยการรวบรวมข้อมูลและกำกับดูแล นิเทศและติดตามเกี่ยวกับงานวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = .55) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสถานศึกษามีการการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อ

การศึกษาและการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = .55)

ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

รายการ	n = 322		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1 สถานศึกษามีการศึกษา วิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีคุณภาพสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเป็นหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.62	.63	มากที่สุด
2 สถานศึกษามีการจัดทำหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบแบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน	4.64	.61	มากที่สุด
3 สถานศึกษามีการตรวจพิจารณาคุณภาพหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน	4.70	.53	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.65	.49	มากที่สุด

จากตาราง 15 พบว่า การบริหารงานวิชาการ ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = .49) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านสถานศึกษามีการตรวจพิจารณาคุณภาพหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = .53) รองลงมา คือ ด้านสถานศึกษามีการจัดทำหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบแบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = .61) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสถานศึกษามีการศึกษา วิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่

มีคุณภาพสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเป็นหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = .71)

ตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

	รายการ	n = 322		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	สถานศึกษามีการจัดให้มีการร่วมกันกำหนดนโยบายวางแผนในเรื่องการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา	4.53	.72	มากที่สุด
2	สถานศึกษามีการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาพร้อมทั้งให้มีการจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการชมรมวิชาการเพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา	4.45	.73	มาก
3	สถานศึกษามีการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยมุ่งเน้นการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ที่ให้ข้อเท็จจริงเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้นโดยเฉพาะหาแหล่งสื่อที่เสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ	4.65	.59	มากที่สุด
4	สถานศึกษามีการพัฒนาห้องสมุดของสถานศึกษาให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาและชุมชน นิเทศติดตาม และประเมินผล การปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดหาผลิตใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.72	.47	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม		4.59	.48	มากที่สุด

จากตาราง 16 พบว่า การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาและการใช้เทคโนโลยี เพื่อการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = .48) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านสถานศึกษามีการพัฒนาห้องสมุดของสถานศึกษาให้เป็นแหล่ง การเรียนรู้ของสถานศึกษาและชุมชน นิเทศ ติดตาม และประเมินผล การปฏิบัติงานของ บุคลากรในการจัดหาผลิตใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = .47) รองลงมา คือ ด้านพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ที่ให้ข้อเท็จจริงเพื่อสร้างองค์ความรู้ ใหม่ ๆ เกิดขึ้นโดยเฉพาะหาแหล่งสื่อที่เสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = .59) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสถานศึกษามีการพัฒนา บุคลากรในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พร้อมทั้งให้มีการจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการชมรมวิชาการเพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้ของ สถานศึกษา ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = .73)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในภาพรวม ดังตารางที่ 17-22

รายการ	n = 322		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1 ด้านความใฝ่รู้ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	4.69	.44	มากที่สุด
2 ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู	4.70	.45	มากที่สุด
3 ด้านความสามารถในการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีของครู	4.72	.43	มากที่สุด
4 ด้านความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ	4.62	.47	มากที่สุด
5 ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่มากกระทบทั้งภายในและภายนอก	4.64	.51	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.67	.40	มากที่สุด

จากตาราง 17 ประสิทธิภาพของของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมากทุกด้าน ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = .40) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความสามารถในการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีของครู ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = .43) รองลงมา คือ ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = .45) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = .47)

ตาราง 18 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประสิทธิผลสถานศึกษาด้าน
 ความใฝ่รู้ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียนของ
 สถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา
 เชียงราย เขต 1

รายการ	n = 322		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1 นักเรียนสามารถศึกษาค้นคว้าและสืบค้นข้อมูลได้ด้วยตนเอง	4.70	.54	มากที่สุด
2 นักเรียนสามารถรู้จักแสวงหาความรู้ตามความรู้ที่ต้องการและสนใจแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ	4.64	.60	มาก
3 นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและสามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้อย่างเหมาะสม	4.73	.47	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.69	.44	มาก

จากตาราง 18 ประสิทธิภาพ ด้านความใฝ่รู้ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน ของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47, S.D. = .51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านนักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและสามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.73, S.D. = .47$) รองลงมา คือ ด้านนักเรียนสามารถศึกษาค้นคว้าและสืบค้นข้อมูลได้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.70, S.D. = .54$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านนักเรียนสามารถรู้จักแสวงหาความรู้ตามความรู้ที่ต้องการและสนใจแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.64, S.D. = .60$)

ตาราง 19 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประสิทธิผลสถานศึกษาด้านความพึงพอใจในการทำงานของครูของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

รายการ	n = 322		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1 ครูมีความภาคภูมิใจในการเป็นส่วนหนึ่งที่จะปฏิบัติงานของโรงเรียนให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย	4.68	.55	มากที่สุด
2 บรรยากาศคลั่งแวมล้อมภายในสถานศึกษา ส่งเสริมและกระตุ้นให้ท่านมีความกระตือรือร้นในการทำงาน	4.67	.56	มากที่สุด
3 มีวัสดุ อุปกรณ์ และสื่อการสอนที่ทันสมัยเพียงพอ และอยู่ในสภาพที่พร้อมในการจัดการเรียนการสอน	4.74	.64	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.70	.45	มากที่สุด

จากตาราง 19 ประสิทธิภาพ ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครูของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.70, S.D. = .45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านมีวัสดุ อุปกรณ์ และสื่อการสอนที่ทันสมัยเพียงพอ และอยู่ในสภาพที่พร้อมในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.74, S.D. = .64$) รองลงมา คือ ด้านครูมีความภาคภูมิใจในการเป็นส่วนหนึ่งที่จะปฏิบัติงานของโรงเรียนให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ($\bar{X} = 4.68, S.D. = .55$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านบรรยากาศคลั่งแวมล้อมภายในสถานศึกษา ส่งเสริมและกระตุ้นให้ท่านมีความกระตือรือร้นในการทำงาน ($\bar{X} = 4.67, S.D. = .56$)

ตาราง 20 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประสิทธิผลสถานศึกษาด้าน
ความสามารถในการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีของครู ของสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

รายการ	n = 322		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1 ครูจัดทำเอกสารประกอบการสอนที่สอดคล้องกับ กิจกรรมการเรียนรู้	4.76	.43	มากที่สุด
2 ครูใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	4.68	.55	มากที่สุด
3 ครูใช้แบบเรียนสำเร็จรูปในการสอน	4.70	.53	มากที่สุด
4 ครูส่งเสริมให้นักเรียนได้สืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต	4.72	.49	มากที่สุด
5 ครูใช้คอมพิวเตอร์และโปรแกรมต่าง ๆ ในการจัดทำ แผนการจัดการเรียนรู้ได้	4.75	.44	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.72	.43	มากที่สุด

จากตาราง 20 ประสิทธิภาพ ด้านความสามารถในการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีของครู ของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = .43) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านครูจัดทำเอกสารประกอบการสอนที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = .43) รองลงมา คือ ด้านครูใช้คอมพิวเตอร์และโปรแกรมต่าง ๆ ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ได้ ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = .44) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านครูใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = .55)

ตาราง 21 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประสิทธิผลสถานศึกษาด้าน
ความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพของสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

รายการ	n = 322		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1 ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนการใช้ งบประมาณให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์	4.65	.59	มากที่สุด
2 ผู้บริหารสถานศึกษาการจัดสรรทรัพยากรอย่างมี ประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด	4.64	.60	มากที่สุด
3 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูใช้ทรัพยากรให้เกิด ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการ จัดการศึกษา	4.66	.58	มากที่สุด
4 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความสะดวก คล่องตัว ในการใช้ทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียน การสอน	4.63	.59	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.62	.47	มากที่สุด

จากตาราง 21 ประสิทธิภาพ ด้านความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมี
ประสิทธิภาพของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา
เชียงราย เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42, S.D. = .60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์
ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.66, S.D. = .58$) รองลงมา คือ ด้าน
ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนการใช้งบประมาณให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 4.65,$
 $S.D. = .59$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความสะดวก
คล่องตัว ในการใช้ทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.63, S.D. = .59$)

ตาราง 22 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประสิทธิผลสถานศึกษาด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่มากกระทบทั้งภายในและภายนอกของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

รายการ	n = 322		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1 ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีการยอมรับแนวคิด วิธีการ ตลอดจนเทคนิคการสอนใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.65	.62	มากที่สุด
2 โรงเรียนมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการด้านการจัดการเรียนการสอนหรือการบริหารบุคลากรมีการยอมรับในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง	4.64	.65	มากที่สุด
3 ครูและบุคลากรมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น	4.57	.70	มากที่สุด
4 ครูและบุคลากรสามารถปรับตัวเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดี	4.65	.61	มากที่สุด
5 ครูและบุคลากรมีความสามารถในการปรับตัวและพัฒนาโรงเรียนให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น	4.67	.57	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.63	.51	มากที่สุด

จากตาราง 22 ประสิทธิภาพ ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่มากกระทบทั้งภายในและภายนอกของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.63, S.D. = .51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ครูและบุคลากรมีความสามารถในการปรับตัวและพัฒนาโรงเรียนให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ($\bar{X} = 4.67, S.D. = .57$) รองลงมา มีค่าเท่ากัน 2 ด้าน คือ ด้านครูและบุคลากรสามารถปรับตัวเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดี ($\bar{X} = 4.65, S.D. = .61$) ด้านครูและบุคลากรในโรงเรียนมีการยอมรับแนวคิด วิธีการ ตลอดจนเทคนิคการสอนใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.65, S.D. = .62$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านครูและบุคลากรมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ($\bar{X} = 4.57, S.D. = .70$)

ตาราง 23 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต 1

การบริหาร งานวิชาการ	ประสิทธิผลของโรงเรียน (Y)						ระดับ ความสัมพันธ์ (r)
	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y _{TOT}	
(X ₁)	.85**	.82**	.91**	.69**	.69**	.91**	มากที่สุด
(X ₂)	.82**	.79**	.91**	.70**	.70**	.89**	มาก
(X ₃)	.90**	.76**	.88**	.67**	.66**	.87**	มาก
(X ₄)	.72**	.64**	.77**	.61**	.52**	.74**	มาก
(X ₅)	.61**	.54**	.60**	.44**	.39**	.58**	ปานกลาง
(X ₆)	.74**	.70**	.74**	.64**	.54**	.83**	มาก
(X ₇)	.83**	.88**	.82**	.62**	.62**	.85**	มาก
(X ₈)	.37**	.33**	.45**	.31**	.32**	.41**	ต่ำ
(X ₉)	.43**	.42**	.53**	.54**	.39**	.52**	ปานกลาง
(X ₁₀)	.74**	.72**	.82**	.60**	.61**	.80**	มาก
(X ₁₁)	.38**	.40**	.45**	.31**	.30**	.42**	ต่ำ
(X ₁₂)	.68**	.70**	.72**	.58**	.57**	.70**	มาก
(X ₁₃)	.73**	.71**	.80**	.63**	.63**	.79**	ปานกลาง
(X ₁₄)	.68**	.61**	.76**	.65**	.57**	.74**	ปานกลาง
X _{TOT}	.87**	.82**	.93**	.73**	.69**	.91**	มากที่สุด

ตาราง 23 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1
โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไป
ตามสมมติฐานการวิจัย โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) อยู่ในระดับ .91 และเมื่อพิจารณา
เป็นรายด้านพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนทั้ง 14 ด้าน มีความสัมพันธ์
ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษา
ประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 ในระดับสูงมาก ซึ่งการบริหารงานวิชาการด้านที่มีความสัมพันธ์

ต่อประสิทธิผลของสถานศึกษามีค่ามากที่สุด คือ ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น (X_1) มีค่า $r = .91$ รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา (X_2) มีค่า $r = .89$ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา (X_3) มีค่า $r = .87$ ด้านการนิเทศการศึกษา (X_7) มีค่า $r = .85$ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ (X_6) มีค่า $r = .83$ ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น (X_{10}) มีค่า $r = .80$ ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา (X_{13}) มีค่า $r = .79$ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (X_4) มีค่า $r = .74$ ด้านการพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (X_{14}) มีค่า $r = .74$ ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา (X_{12}) มีค่า $r = .75$ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา (X_5) มีค่า $r = .58$ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา (X_9) มีค่า $r = .52$ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กรหน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา (X_{11}) มีค่า $r = .42$ และด้านการแนะแนว (X_8) มีค่า $r = .41$ ตามลำดับ

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา และเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวนจำนวนทั้งสิ้น 322 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 322 ฉบับ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product moment Correlation Coefficient)

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 ในขอบข่ายงานวิชาการ 14 ด้าน และประสิทธิผลของสถานศึกษา 5 ด้าน ได้ข้อสรุปดังนี้

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 พบว่า อยู่ในระดับดีมาก โดยเรียงลำดับคะแนนจากมากไปหาน้อย ตามลำดับ ดังนี้ ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้าน

การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ วังค์กรหน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ตามลำดับ ส่วนด้านการแนะนำมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏ ดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 พบว่า ในภาพรวมถืออยู่ในระดับดีมาก โดยมีการปฏิบัติในระดับมากที่สุดคือ ด้านสถานศึกษามีการวางแผนงานด้านวิชาการโดยการรวบรวมข้อมูลและกำกับดูแล นิเทศ และติดตามเกี่ยวกับงานวิชาการ ร่องลงมา ด้านผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านสถานศึกษามีการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำคือ ด้านสถานศึกษามีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านสถานศึกษามีการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ร่องลงมา คือ ด้านสถานศึกษามีการจัดทำแผนการเรียนรู้อุ้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยความร่วมมือของเครือข่ายสถานศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกช่วงชั้นตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และบูรณาการการเรียนรู้อุ้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1.3 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านสถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

เป็นของตนเอง โดยจัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับโรงเรียนอื่น รองลงมา คือ ด้านสถานศึกษาสามารถจัดทำหลักสูตรการจัดการกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ โดยความร่วมมือของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและเครือข่ายสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา นิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาและรายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ และลำดับที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านสถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

1.4 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านสถานศึกษามีการจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ที่มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา และบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ รองลงมา คือ ด้านสถานศึกษามีการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสถานศึกษามีการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน

1.5 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านสถานศึกษามีการกำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียน ครู และผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา รองลงมาคือ ด้านสถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย รวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อะไรและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ย

ต่ำสุด คือ สถานศึกษามีการพัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้น ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การจัดการ การหาเหตุผลในการตอบปัญหา การผสมผสานความรู้แบบสหวิทยาการและการเรียนรู้ในปัญหาที่ตนสนใจ

1.6 การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านสถานศึกษามีการจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้พอเพียงเพื่อสนับสนุนการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ รองลงมาคือ ด้านสถานศึกษามีการจัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนของสถานศึกษาของตนเอง เช่น จัดเส้นทาง/แผนที่และระบบการเชื่อมโยงเครือข่ายห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดสถาบันการศึกษา พิพิธภัณฑ์ พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์และกรจัดแหล่งการศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น ฯลฯ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสถานศึกษามีการจัดระบบแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น พัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ จัดให้มีห้องสมุดหมวดวิชา ห้องสมุดเคลื่อนที่ มุมหนังสือในห้องเรียน ห้องพิพิธภัณฑ์ ห้องมัลติมีเดีย ห้องคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ศูนย์วิชาการ ศูนย์วิทยบริการ Resource Center สวนสุขภาพ สวนวรรณคดี สวนหนังสือ สวนธรรมะ เป็นต้น

1.7 การนิเทศการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสถานศึกษามีการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงและต่อเนื่องเป็นระบบและกระบวนการจัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ด้านการนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารเพื่อให้ทุกคนเกิดความเชื่อมั่นว่าได้ปฏิบัติถูกต้อง ก้าวหน้า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและตัวครูเอง ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสถานศึกษามีการสร้างควมตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกัน ที่ใช้เหตุผลการนิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ

1.8 การแนะแนว ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสถานศึกษามีการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนวเป็นองค์ประกอบสำคัญ โดยให้ทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน รองลงมา คือ ด้านสถานศึกษามีการส่งเสริมความร่วมมือและความเข้าใจอันดี ระหว่างครู ผู้ปกครองและชุมชน ประสานงานด้านการแนะแนวระหว่างสถานศึกษา องค์กรภาครัฐและเอกชน บ้าน ศาสนสถาน ชุมชน ในลักษณะเครือข่ายการแนะแนวเชื่อมโยงระบบแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีการจัดระบบงานและโครงสร้างองค์กรแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจน

1.9 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสถานศึกษามีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการของชุมชน รองลงมา คือ ด้านสถานศึกษามีการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด และเผยแพร่ต่อสาธารณชน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสถานศึกษามีการจัดทำแผนสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา (แผนกลยุทธ์/แผนยุทธศาสตร์) ดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษาในการดำเนินโครงการ/กิจกรรม สถานศึกษาสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็ง เน้นการมีส่วนร่วม และวงจรการพัฒนาคุณภาพของเดมมิ่ง (Deming Cycle) หรือวงจร PDCA ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา โดยดำเนินการอย่างจริงจังต่อเนื่อง

1.10 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับศิษย์เก่า การประชุมผู้ปกครองนักเรียน การปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน การ

ร่วมกิจกรรมกับสถาบันการศึกษาอื่น เป็นต้น รองลงมาคือ ด้านสถานศึกษามีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้านรวมทั้งสืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสถานศึกษามีการให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการในที่อื่น ๆ

1.11 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษามีการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพแก่บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น รองลงมา คือ สถานศึกษามีการสร้างความรู้ความเข้าใจการเพิ่มความพร้อม ใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสถานศึกษามีการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพแก่บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

1.12 การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านสถานศึกษามีการวางแผนงานด้านวิชาการโดยการรวบรวมข้อมูลและกำกับดูแล นิเทศและติดตามเกี่ยวกับงานวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสถานศึกษามีการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

1.13 การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านสถานศึกษามี

การการตรวจพิจารณาคุณภาพหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน รองลงมา คือ ด้านสถานศึกษามีการจัดทำหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสถานศึกษามีการศึกษา วิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีคุณภาพสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเป็นหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน

1.14 การพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านสถานศึกษามีการพัฒนาห้องสมุดของสถานศึกษาให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาและชุมชน นิเทศ ติดตาม และ ประเมินผล การปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดหาผลิตใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา รองลงมา คือ ด้านพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ที่ให้ข้อเท็จจริงเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้นโดยเฉพาะหาแหล่งสื่อที่เสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสถานศึกษามีการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาพร้อมทั้งให้มีการจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการชมรมวิชาการเพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา

2. ประสิทธิภาพของของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านความสามารถในการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีของครู รองลงมา คือ ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

2.1 ด้านความใฝ่รู้ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านนักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและสามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้อย่างเหมาะสม รองลงมา คือ ด้านนักเรียนสามารถศึกษาค้นคว้าและสืบค้นข้อมูลได้ด้วยตนเอง ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านนักเรียนสามารถรู้จักแสวงหาความรู้ตามความรู้ที่ต้องการและสนใจแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ

2.2 ความพึงพอใจในการทำงานของครู ของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านมีวัสดุ อุปกรณ์ และสื่อการสอนที่ทันสมัยเพียงพอ และอยู่ในสภาพที่พร้อมในการจัดการเรียนการสอน รองลงมา คือ ด้านครุมีความภาคภูมิใจในการเป็นส่วนหนึ่งที่จะปฏิบัติงานของโรงเรียนให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านบรรยากาศสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษา ส่งเสริมและกระตุ้นให้ท่านมีความกระตือรือร้นในการทำงาน

2.3 ความสามารถในการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีของครู ของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านครูจัดทำเอกสารประกอบการสอนที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ รองลงมา คือ ด้านครูใช้คอมพิวเตอร์และโปรแกรมต่าง ๆ ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ได้ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านครูใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

2.4 ความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษา รองลงมา คือ ด้านผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนการใช้งบประมาณให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความสะดวกคล่องตัว ในการใช้ทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน

2.5 ความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่มากกระทบทั้งภายในและภายนอกของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูและบุคลากรมีความสามารถในการปรับตัวและพัฒนาโรงเรียนให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น รองลงมา มีค่าเท่ากัน 2 ด้าน คือ ด้านครูและบุคลากรสามารถปรับตนเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดี ด้านครูและบุคลากรในโรงเรียนมีการยอมรับแนวคิด วิธีการ ตลอดจนเทคนิคการสอนใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านครูและบุคลากรมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 พบว่า โดยรวม มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารงานวิชาการ ทั้ง 14 ด้าน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในระดับสูงมาก

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้เพื่อทราบถึงความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 ตลอดจนความสัมพันธระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 ซึ่งมีประเด็นน่าสนใจ ควรแก่การนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.60$) โดยมีการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีการปรับปรุงพัฒนาเนื้อหากระบวนการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่นให้เหมาะสม โดยการศึกษาภูมิปัญญาในชุมชนและสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาและการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปใช้ในสถานศึกษาให้เป็นไปตามความต้องการของท้องถิ่นอย่างแท้จริง สอดคล้องกับ (ปัญญา แก้วกัญญา, 2540, หน้า 17) ได้กล่าวว่า งานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการศึกษาในระดับสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของการพัฒนาผู้เรียน โดยทั่วไปงานวิชาการจะประกอบด้วยการศึกษาปัญญาในชุมชนและสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาและการนำหลักสูตรไปใช้ในสถานศึกษาในฐานะผู้นำองค์กร เป้าหมายสูงสุดของการบริหารงานคือทำให้พลเมืองของประเทศเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ขอบข่ายของงานบริหารวิชาการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ปริญญญา จริตไทย, 2553, หน้า 177) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา พบว่า บทบาทผู้บริหารในการ

บริหารหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ด้านการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.72$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะถ้าผู้บริหารสร้างสรรค์ให้ครูมีความพึงพอใจในการทำงานสูง ก็จะมีผลทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะถ้าผู้บริหารสร้างสรรค์ให้ครูมีความพึงพอใจในการทำงานสูง ก็จะมีผลทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คณะครูร่วมมือร่วมใจกันทำงานเพื่อความสำเร็จของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ (สำเนียร สามแก้ว, 2547, หน้า 39) ได้สรุปไว้ว่า ความพึงพอใจในการทำงานเป็นความรู้สึกหรือเจตคติที่ดีต่องาน มีความสุขกับการทำงานและสภาพแวดล้อมทั่วไป ซึ่งจะทำให้โรงเรียนบรรลุผลสำเร็จ มีการพัฒนาคุณภาพได้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นถ้าครู มีความพึงพอใจในการทำงานสูงก็จะมีผลทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีคุณภาพ รวมทั้งยังทำให้คณะครูเกิดความร่วมมือกันทำงานเพื่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้วย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ศุภกิจ สานุสัจย์, 2547, หน้า 29) ได้ให้ความเห็นว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู คือ ความรู้สึก เจตคติที่ดีที่มีต่องานที่ทำ มีความพอใจเกี่ยวกับรายได้ การมีความกระตือรือร้น และมีความสุขในการที่ได้ทำงาน มีความผูกพันกับหน่วยงาน และมีความภูมิใจในความสำเร็จของงานที่ตนทำ

2.1 ด้านความสามารถในการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีของครู ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.74$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ความสามารถในการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีของครู เป็นเครื่องมือของการเรียนรู้ ทำหน้าที่ ถ่ายทอดความรู้ ความ เข้าใจ ความรู้สึกเพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์ สร้างสถานการณ์ การเรียนรู้ ให้แก่ผู้เรียน กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาศักยภาพทางการคิด ได้แก่ การคิดไตร่ตรอง การคิดสร้างสรรค์ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตลอดจนเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ให้แก่ผู้เรียน สื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยี การเรียนรู้ในปัจจุบันมีอิทธิพลสูงต่อการกระตุ้นให้ผู้เรียน กลายเป็นแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและมีประโยชน์ต่าง ๆ มากมาย (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 6-7) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (พิมพ์รณ สุริโย, 2552, หน้า 41) ได้สรุปว่า พฤติกรรม การจัดการเรียนการสอนของครูโดยใช้สื่อประเภทเอกสาร ตาราง รูปแบบ และเทคนิควิธีการ

สอน ตลอดจนนำเอาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน สืบค้น ข้อมูล ช่วยกระตุ้นส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

2.2 ด้านความใฝ่รู้ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเองของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.69$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ เกิดจากพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดจากความสนใจ ตระหนักเห็นความสำคัญมีความต้องการจะพัฒนาตนเอง เรียนรู้ด้วยตนเองมีความรับผิดชอบอยากรู้ อยากเห็นรู้จักวางแผนทำตามแผนที่กำหนดไว้และประเมินผลความก้าวหน้าของตนเอง ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับการเรียนและความรู้ทั่ว ๆ ไปด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและนอกโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ (โสภา วงษ์นาคเพ็ชร, 2553, หน้า 42) ได้แสดงความคิดเห็นว่า การจัดการเรียนตามหลักสูตรการศึกษาชั้นพื้นฐานและหลักสูตรสถานศึกษามุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและใช้เวลาเวลาอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งจากเครือข่ายการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ชุมชน และแหล่งอื่น ๆ รวมถึงการเรียนรู้ เป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนเป็นอย่างยิ่ง คือ การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเนื่องมาจากประสบการณ์ ที่ผู้เรียนได้ลงมือศึกษา อ่าน ค้นคว้า ปฏิบัติ สัมผัส สืบค้น แสวงหาความรู้ ด้วยตนเองจนได้รับคำตอบและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 พบว่าการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 โดยรวม และรายด้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01** เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) อยู่ในระดับ 0.91 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารอาจเป็นเพราะ ผู้บริหารมีการปรับปรุงพัฒนาเนื้อหากระบวนการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่นให้เหมาะสม โดยการศึกษาภูมิปัญญาในชุมชนและสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาและการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปใช้ในสถานศึกษาให้เป็นไปตามความต้องการของท้องถิ่นอย่างแท้จริง สอดคล้องกับ (ปัญญา แก้วกัญญา, 2540, หน้า 17) ได้กล่าวว่า งานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการศึกษาในระดับสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการ

เป็นกระบวนการดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของการพัฒนาผู้เรียน โดยทั่วไปงานวิชาการจะประกอบด้วย การศึกษาปัญหาในชุมชนและสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาและการนำหลักสูตรไปใช้ในสถานศึกษาในฐานะผู้นำองค์กร เป้าหมายสูงสุดของการบริหารงานคือทำให้พลเมืองของประเทศเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของงานบริหารวิชาการ และสอดคล้องกับผลงานวิจัย (ยุคต้นันท์ หวานฉ่ำ, 2555, หน้า 70-81) ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารสถานศึกษา และ 2) ประสิทธิภาพของโรงเรียนอยู่ในระดับดีมากทั้งโดยรวมและรายด้าน และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่าโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยความสัมพันธ์ ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 ผู้วิจัยมีแนวคิดเพื่อเป็นข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานวิชาการ ด้านการแนะแนวของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้าย ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดการศึกษาที่ให้ความสำคัญกับการแนะแนว โดยให้ทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีระบบ จัดระบบงานและโครงสร้างองค์กรแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจน ส่งเสริมและพัฒนาให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติมในเรื่องจิตวิทยาและการแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้สามารถบูรณาการในการจัดการเรียนรู้และเชื่อมโยงสู่การดำรงชีวิตประจำวัน และส่งเสริมความร่วมมือและความเข้าใจอันดี ระหว่างครู ผู้ปกครองและชุมชน ประสานงานด้านการแนะแนวระหว่างสถานศึกษา บ้าน ศาสนสถาน ชุมชน ในลักษณะเครือข่ายการแนะแนวเชื่อมโยงระบบแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2. จากผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดเขตสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 ด้านความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพมีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้าย ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูมีความสะดวก คล่องตัว ในการใช้ทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด มีการวางแผนการใช้งานงบประมาณให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษา

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผลของการทำงานวิชาการ
2. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษากับสถานศึกษาในสังกัดอื่น
3. ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อเพิ่มประสิทธิผลของสถานศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล ภูประเสริฐ. (2544). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: ทิพย์พับลิเคชั่น.
- กมล ภูประเสริฐ. (2545). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: ทิพย์พับลิเคชั่น.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2545**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ (2550). **คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ (2550). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 พร้อมกฎหมายที่เกี่ยวข้อง**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). **คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (รสป).
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2550. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 พร้อมกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ.2545**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- ไกรเลิศ โพธิ์นอก. (2542). **แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัด นครราชสีมา**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต ศษ.บ., มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2545). **ทฤษฎีแนวปฏิบัติการบริหารสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: บุคพอยท.
- จิตติมา อัครธิติพงศ์. (2556). **เอกสารประกอบการสอน วิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา**.

- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2551). **การบริหารงานวิชาการและการนิเทศภายในสถานศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 5). ปัตตานี: ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงานวิทยาบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2539). **องค์การและการบริหารการศึกษาการจัดการแผนใหม่ (Organization and Management)**. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2549). **หลักการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ: นิพิศการพิมพ์.
- บุญเลี้ยง ทุมคำ. (2542). **การศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษาสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิตขอนแก่น ศษ.บ., มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- ปริญญา จริตไทย (2559). **การศึกษาการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต กศ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. สืบค้นเมื่อ 13 สิงหาคม 2560 จาก www.tcithaijo.org/index.php/vrurdihsjournal/article/view/73517/59173.
- ประสิทธิ์ พิทักษ์คชวงศ์. (2554). **การจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต ศษ.ม., มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. สืบค้นเมื่อ 13 สิงหาคม 2560 จาก <http://libdoc.dpu.ac.th/thesis/145859.pdf>.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ: สหมิตรออฟเซต.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ: สุเนตรฟิล์ม
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- ปัญญา แก้วกัญญา (2540). **ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ปฏิบัติจริงและบทบาทหน้าที่ที่คาดหวังด้านวิชาการของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การ**. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

- ปัญญา แก้วกัญญ์. (2545). **ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ที่ปฏิบัติจริงและบทบาทหน้าที่ที่คาดหวังด้านวิชาการ ของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การ.** กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- เปรมสุริย์ เชื่อมทอง.(2536). **ศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรมระยะที่ 9 (2545-2549).** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พิมพรรณ สุริโย. (2552). **ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 9 กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.** วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, เลย.
- ภรณี กীরติบุตร (2529). **การประเมินประสิทธิผลขององค์การ.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- ภิญโญ สาธร. (2537). **หลักการบริหารการศึกษา.** กรุงเทพฯ: ครูสภา.
- มนตรีพิทย์ ทรงกิตติไพศาล. (2552). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย.** วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต ปร.ด., มหาวิทยาลัยรามคำแหง. สืบค้นเมื่อ 13 สิงหาคม 2560 จาก <http://www.tak.go.th/>.
- มัทนา วัฒนอมศักดิ์ (2553). **การประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร นครปฐม มหาวิทยาลัยศิลปากร.** กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ยุกตนันท์ หวานฉ่ำ (2555). **การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน ในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต ศษ.ม., มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. สืบค้นเมื่อ 13 สิงหาคม 2560 จาก <http://newtdc.thailis.or.th/docview.aspx?tdcid=4300>
- รุ่ง ลอยเลิศ. (2543). **การพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอศรีนคร จังหวัดสุโขทัย.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต กศ.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2550). **การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. ศูนย์หนังสือ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- รุจิรี ภู่อาระ. (2545). **การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: บুদ্ধพอยท์.
- เรียม สุขกล้า. (2553). **ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครู กับประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระแก้ว เขต 1**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต กศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ศุภกิจ สานุสิทธิ์. (2549). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ศษ.ม., มหาวิทยาลัยขอนแก่น, สืบค้นเมื่อ 13 สิงหาคม 2560 จาก <http://newtdc.thailis.or.th/docview.aspx?tdcid=3634>.**
- สถาพร ปิ่นเจริญ. (2545). **ความแตกต่างที่ไม่แตกต่างของคำว่าประสิทธิภาพ และ ประสิทธิภาพ**. วารสาร มจร. วิชาการ 5,10. 57-58.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2544). **สังคมวิทยาองค์การ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1. (2561). **รายงานผลการ ดำเนินงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560**. เชียงราย. สำนักงาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. 2544. **พัฒนาการของ คุณภาพนักเรียนประถมศึกษาและแนวทางการประเมิน**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การ ศาสนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี. (2550). **กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550**. สืบค้นเมื่อ 13 สิงหาคม 2560 จาก <http://law.longdo.com/law/116/sub12314>.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

2547. พระราชบัญญัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.

สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา. (2546). คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา.

สำเนียงร สามแก้ว (2547). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนศึกษาพิเศษ สังกัดกองการศึกษาเพื่อคนพิการ กรมสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ศษ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. สืบค้นเมื่อ 13 สิงหาคม 2560 จาก <http://newtdc.thailis.or.th>.

โสภา วงษ์นาคเพ็ชร์ (2553). การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต กศ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร. สืบค้นเมื่อ 13 สิงหาคม 2560 จาก <http://dric.nrct.go.th/Search/SearchDetail/258040>.

องอาจ นัยพัฒน์. (2544). วิวัฒนาการความเชื่อและแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการประเมินวารสารการวัดผลการศึกษา. 22, 66 (ม.ค.-เม.ย. 2544). 6.

องอาจ นัยพัฒน์. (2548). วิธีวิทยาการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

องอาจ นัยพัฒน์. (2549). วิธีวิทยาการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดสามลดา.

อำภา บุญช่วย. (2537). การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โอเอส พรินติ้งเฮาส์.

อุทัย บุญประเสริฐ. (2540). หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน. กรุงเทพฯ: เอสดีเพรส.

Barnard, C.L. (1968). *The functions of executive*. Cambridge: Harvard University Press.

- Bennis, Werren G. (1971). **Toward a Truly Scientific Management**. J. (ed.) Assessment of Organizational Effectiveness Issues, Analysis, Reading. Pacific Palisades, Calif.: Goodyear Publishing Company. Inc.
- Best, J. W. (1981). *Research in education* (4th ed.). New Jersey: Prentice Hall.
- Cronbach, L.J. (1990). **Essentials of psychological testing**. (5th ed.). New York: Harper & Row. pp. 202–204.
- Fayol, Henri J. **General and Industrial Management**. London : Pitman, 1994
- Gibson and others. (1973). **Organizational : Behavior, Structure**, Process; Behavior, Dallas. Texas : Business Publication, Inc.
- Glickman Carl D. (2004). **Supervision of Instruction A Development Approach**. 5th ed. Massachusetts: A Division of Simon and Schuy.
- Gordon, Judith & others. (1990). **Management and organizational behavior**. Boston: Allyn & Bacon.
- Hoy, W.K & Miskel. (2001). **Educational Administration: Theory Research and practice (4th ed)**. New York : Harper Collins.
- Hoy, Wayne K. & Furguson, Judith. 1985. **Theoretical framework and exploration**. Texas: Business Publication.
- Mott, P.E. (1972). **The Characteristic of Effective Organization**. New York: Harper and Row.
- Nahavendi, Afsaneh. and Malekzadeh Air R. **Organizational Behavior : The Person. Organizational Fit**. New Jersey: Prentice Hall, Inc 1999.
- Sergiovanni, T.J. 1980. **Education governance and administration**. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Smith, and Others. (1980). **Management: Making organizations perform**. New York: Macmillan.

Steers, R.M. (1994). **antecedents and outcomes of organizational commitment.**

Administrative Science Quarterly, 20(1994, March).

Vapuu, T. L. (1998). **Insiders and outsider: women's movement and organizational**

effectiveness. Canadian Review of Sociology and Anthropology.

Yamane, Taro. 1973. **Statistics: An Introductory Analysis.** Third editio. Newyork: Harper

and Row Publication.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ดร. ณัฐวุฒิ ลัพไพ

อาจารย์ประจำคณะวิทยาลัยการศึกษา

มหาวิทยาลัยพะเยา

นายวิวัฒน์ พิทักษ์สุจรรยา

ผู้อำนวยการสถานศึกษาชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนบ้านน้ำลาด ตำบลลริมกก อำเภอเมือง

จังหวัดเชียงราย

นางอรุณวรรณ เทพดวงแก้ว

ผู้อำนวยการสถานศึกษาชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนบ้านป่าบง ตำบลผางาม อำเภอเวียงชัย

จังหวัดเชียงราย

ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เชียงราย เขต 1

คำชี้แจง 1. แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์
ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง
การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตสำนักงานเขตพื้นที่
ศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1

2. ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับท่าน
และโรงเรียนของท่าน แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา จำนวน
54 ข้อ และประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 20 ข้อ รวมเป็น 74 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามคำถามปลายเปิด จำนวน 19 ข้อ

3. คำตอบที่ได้จะไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของท่านแต่ประการใด ผู้วิจัยจะ
นำไปวิเคราะห์ในภาพรวม เพื่อใช้ในการพัฒนาการบริหารงานด้านการศึกษา จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์จากท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง โดยผู้วิจัยจะ
สงวนคำตอบของท่านไว้เป็นความลับ

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และ
ขอขอบพระคุณท่านมา ณ โอกาสนี้

ชัชตยา ภิระบัน

นิสิตปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา

คณะวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 14 ด้าน จำนวน 54 ข้อ และประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 ด้าน จำนวน 20 ข้อ และประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 จำนวน 5 ด้าน รวมทั้งหมด 74 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบคำถามปลายเปิด เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา จำนวน 19 ข้อ

ตอนที่ 1

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

 ชาย หญิง

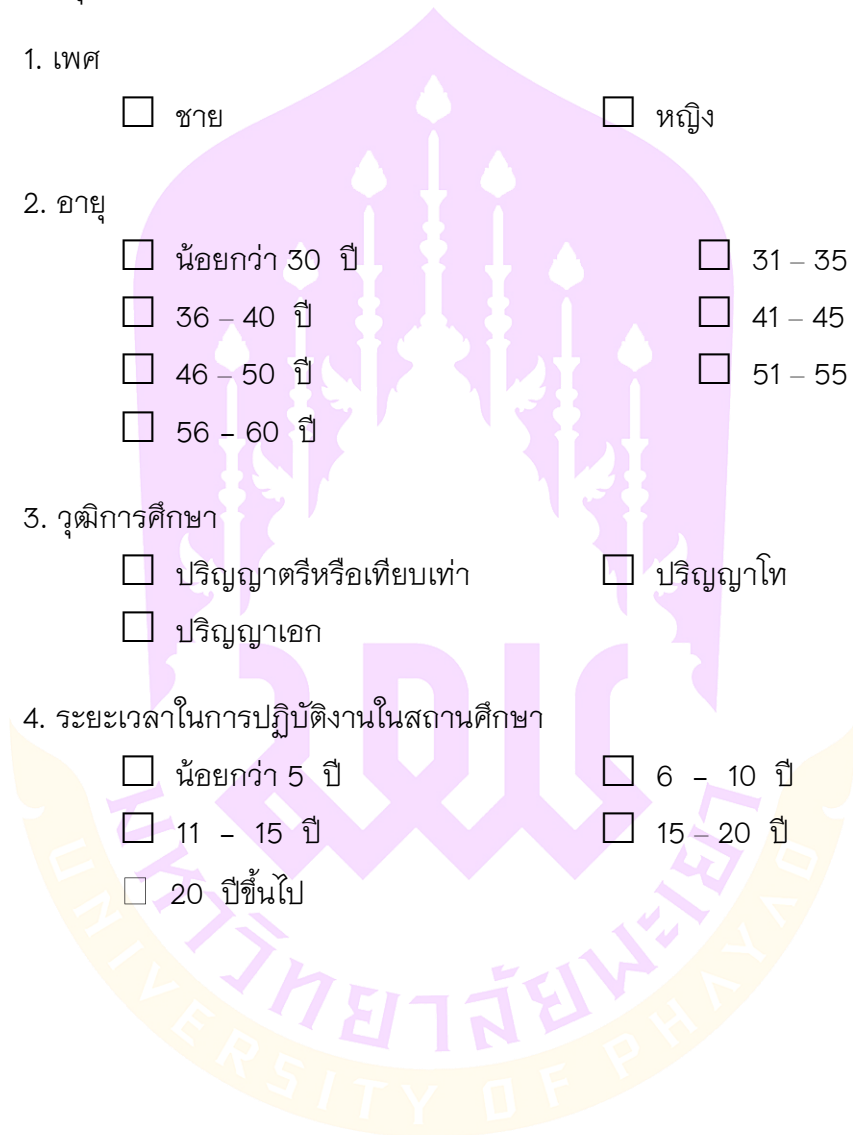
2. อายุ

 น้อยกว่า 30 ปี 31 – 35 ปี 36 – 40 ปี 41 – 45 ปี 46 – 50 ปี 51 – 55 ปี 56 – 60 ปี

3. วุฒิการศึกษา

 ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ปริญญาโท ปริญญาเอก

4. ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

 น้อยกว่า 5 ปี 6 – 10 ปี 11 – 15 ปี 15 – 20 ปี 20 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2

แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาชั้น พื้นฐาน

สังกัดเขตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน มี 5
ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถดำเนินงานในด้านนั้นในระดับมากที่สุด
4 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถดำเนินงานในด้านนั้นในระดับมาก
3 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถดำเนินงานในด้านนั้นในระดับปานกลาง
2 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถดำเนินงานในด้านนั้นในระดับน้อย
1 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถดำเนินงานในด้านนั้นในระดับน้อยที่สุด

ข้อ ที่	การบริหารงานวิชาการสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น						
1	สถานศึกษามีการวางแผนงานด้านวิชาการโดยการรวบรวมข้อมูลและกำกับดูแล นิเทศ และติดตามเกี่ยวกับงานวิชาการ					
2	สถานศึกษามีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา					
3	สถานศึกษามีการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ					
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่นโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน					
ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา						
5	สถานศึกษามีการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยความร่วมมือของเครือข่ายสถานศึกษา					
6	สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกช่วงชั้นตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และบูรณาการการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง					
7	สถานศึกษามีการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้ จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุดห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้					
8	สถานศึกษามี การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้					
9	สถานศึกษามีการส่งเสริมการพัฒนาคำเป็นเลิศของนักเรียนและช่วยเหลือนักเรียนพิการด้วยโอกาสและมีความสามารถพิเศษ					
ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา						
10	สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นของตนเอง โดยจัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับ					

	โรงเรียนอื่น						
11	สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข						
12	สถานศึกษามีการจัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมาย เฉพาะได้แก่ การศึกษาด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศ ผู้ปกครอง ทิการ และการศึกษาทางเลือกเพิ่มเติม เนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องสภาพ ปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และโลก						
13	สถานศึกษาสามารถจัดทำหลักสูตรการจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับ ความสามารถของนักเรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ โดยความร่วมมือของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาและเครือข่ายสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ หลักสูตรสถานศึกษา นิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาและรายงานผล ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ						
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้							
14	สถานศึกษามีการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของ ผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล						
15	สถานศึกษามีการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการเผชิญ สถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่าง ต่อเนื่อง จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน						
16	สถานศึกษามีการปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่พึงปรารถนาและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา						
17	สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็น ส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้						
18	สถานศึกษามีการจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ที่มีการประสานความร่วมมือ กับบิดา มารดา และบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ						
ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา							
19	สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และกระบวนการทำงานของนักเรียน ครู และผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา						
20	สถานศึกษามีการพัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้โดยใช้ กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้น ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การจัดการ การหา เหตุผลในการตอบปัญหา การผสมผสานความรู้แบบสหวิทยาการและการเรียนรู้ในปัญหาที่ตน สนใจ						
21	สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย รวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัย เพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อ พัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา						
ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้							
22	สถานศึกษามีการจัดให้มีแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้ พอเพียงเพื่อสนับสนุนการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองกับการจัดกระบวนการเรียนรู้						
23	สถานศึกษามีการจัดระบบแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น พัฒนาคณะกรรมการส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ จัดให้มีห้องสมุดหมวดวิชา ห้องสมุดเคลื่อนที่ มุม หนังสือในห้องเรียน ห้องพิพิธภัณฑ์ ห้องมัลติมีเดีย ห้องคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ศูนย์วิชาการ ศูนย์วิทยบริการ Resource Center สวนสุขภาพ สวนวรรณคดี สวนหนังสือ สวนธรรมะ เป็นต้น						

24	สถานศึกษามีการจัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนของสถานศึกษาของตนเอง เช่น จัดเส้นทาง/แผนที่และระบบการเชื่อมโยงเครือข่ายห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดสถาบันการศึกษา พิพิธภัณฑ์ พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์และกรจัดแหล่งการศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น ฯลฯ						
ด้านการนิเทศการศึกษา							
25	สถานศึกษามีการการสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกัน ที่ใช้เหตุผลการนิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ						
26	การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารเพื่อให้ทุกคนเกิดความเชื่อมั่นว่าได้ปฏิบัติถูกต้องก้าวหน้า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและตัวครูเอง						
27	สถานศึกษามีการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงและต่อเนื่องเป็นระบบและกระบวนการจัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา						
ด้านการแนะแนว							
28	สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนวเป็นองค์ประกอบสำคัญ โดยให้ทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน						
29	สถานศึกษามีการจัดระบบงานและโครงสร้างองค์กรแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจน						
30	สถานศึกษามีการสร้างความตระหนัก ส่งเสริมและพัฒนาให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติมในเรื่องจิตวิทยาและการแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้สามารถบูรณาการในการจัดการเรียนรู้และเชื่อมโยงสู่การดำรงชีวิตประจำวัน						
31	สถานศึกษามีการคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถและบุคลิกภาพที่เหมาะสมทำหน้าที่ครูแนะแนว ครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น และคณะอนุกรรมการแนะแนวดูแล กำกับ นิเทศ ติดตาม และสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีระบบ						
32	สถานศึกษามีการส่งเสริมความร่วมมือและความเข้าใจอันดี ระหว่างครู ผู้ปกครองและชุมชน ประสานงานด้านการแนะแนวระหว่างสถานศึกษา องค์กรภาครัฐและเอกชน บ้าน ศาสนสถาน ชุมชน ในลักษณะเครือข่ายการแนะแนวเชื่อมโยงระบบแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน						
ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา							
33	สถานศึกษามีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการของชุมชน						
34	สถานศึกษามีการจัดระบบบริหารและสารสนเทศโดยจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนา งานและการสร้างระบบประกันคุณภาพภายใน จัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ข้อมูลมีความสมบูรณ์เรียกใช้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ						
35	สถานศึกษามีการจัดทำแผนสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา (แผนกลยุทธ์/แผนยุทธศาสตร์) ดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษาในการดำเนินโครงการ/กิจกรรม สถานศึกษาสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็ง เน้นการมีส่วนร่วม และวงจรการพัฒนาคุณภาพของเดมมิ่ง (Deming Cycle) หรือ วงจร PDCA ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา โดยดำเนินการอย่างจริงจังต่อเนื่อง						
36	สถานศึกษามีการสนับสนุนให้ครูผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก						
37	สถานศึกษามีการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด และเผยแพร่ต่อสาธารณชน						

ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น					
38	สถานศึกษามีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้านรวมทั้งสืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น				
39	สถานศึกษามีการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยากรของชุมชนและมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น				
40	สถานศึกษามีการให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการในที่อื่น ๆ				
41	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับศิษย์เก่า การประชุมผู้ปกครองนักเรียน การปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน การร่วมกิจกรรมกับสถาบันการศึกษาอื่น เป็นต้น				
ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ					
42	สถานศึกษามีการการสร้างความรู้ความเข้าใจการเพิ่มความพร้อม ใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน				
43	สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน ระหว่างสถานศึกษา				
44	สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนครูให้ได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการตามความเหมาะสมและจำเป็น				
45	สถานศึกษามีการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพแก่บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น				
ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา					
46	สถานศึกษามีการการวางแผนงานด้านวิชาการโดยการรวบรวมข้อมูลและกำกับดูแล นิเทศและติดตามเกี่ยวกับงานวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา				
47	สถานศึกษามีการการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษและการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ				
ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา					
48	สถานศึกษามีการศึกษา วิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีคุณภาพสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเป็นหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน				
49	สถานศึกษามีการจัดทำหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบแบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน				
50	สถานศึกษามีการการตรวจพิจารณาคุณภาพหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน				
ด้านการพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา					
51	สถานศึกษามีการจัดให้มีการร่วมกันกำหนดนโยบายวางแผนในเรื่องการจัดการและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา				
52	สถานศึกษามีการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาพร้อมทั้งให้มีการจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการชมรมวิชาการเพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา				

53	สถานศึกษามีการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยมุ่งเน้นการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ที่ให้ข้อเท็จจริงเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้นโดยเฉพาะหาแหล่งสื่อที่เสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ						
54	สถานศึกษามีการพัฒนาห้องสมุดของสถานศึกษาให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาและชุมชน นิเทศ ติดตาม และประเมินผล การปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดหาผลิตใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา						
ข้อ ที่	ประสิทธิผลของสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ					
		5	4	3	2	1	
ด้านความใฝ่รู้ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน							
1	นักเรียนสามารถศึกษาค้นคว้าและสืบค้นข้อมูลได้ด้วยตนเอง						
2	นักเรียนสามารถรู้จักแสวงหาความรู้ตามความรู้ที่ต้องการและสนใจแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ						
3	นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและสามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้อย่างเหมาะสม						
ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู							
4	ท่านมีความภาคภูมิใจในการเป็นส่วนหนึ่งที่จะปฏิบัติงานของโรงเรียนให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย						
5	บรรยากาศสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษา ส่งเสริมและกระตุ้นให้ท่านมีความกระตือรือร้นในการทำงาน						
6	มีวัสดุ อุปกรณ์ และสื่อการสอนที่ทันสมัยเพียงพอ และอยู่ในสภาพที่พร้อมในการจัดการเรียนการสอน						
ความสามารถในการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีของครู							
7	ครูจัดทำเอกสารประกอบการสอนที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้						
8	ครูใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน						
9	ครูใช้แบบเรียนสำเร็จรูปในการสอน						
10	ครูส่งเสริมให้นักเรียนได้สืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต						
11	ครูใช้คอมพิวเตอร์และโปรแกรมต่าง ๆ ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ได้						
ความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ							
12	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนการใช้งบประมาณให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์						
13	ผู้บริหารสถานศึกษาการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด						
14	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษา						
15	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความสะดวก คล่องตัว ในการใช้ทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน						
ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่มากกระทบทั้งภายในและภายนอก							
16	ครูและบุคลากรในโรงเรียนของท่านมีการยอมรับแนวคิด วิธีการ ตลอดจนเทคนิคการสอนใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน						
17	เมื่อโรงเรียนมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการด้านการจัดการเรียนการสอนหรือการบริหารบุคลากรมีการยอมรับในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง						
18	ครูและบุคลากรมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น						
19	ครูและบุคลากรสามารถปรับตัวเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดี						
20	ครูและบุคลากรมีความสามารถในการปรับตัวและพัฒนาโรงเรียนให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น						

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค ค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ

ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC)

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สังกัดเขตสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1

คำชี้แจง แบบตรวจสอบความสอดคล้องของข้อความกับจุดประสงค์ (IOC) สำหรับ

ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

อธิบายความหมาย ดังนี้

ความสอดคล้องเชิงเนื้อหา +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อกระทงนั้น ๆ ตรงเนื้อหาจริง

ความสอดคล้องเชิงเนื้อหา 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อกระทงนั้น ๆ ตรงเนื้อหาจริง

ความสอดคล้องเชิงเนื้อหา 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อกระทงนั้น ๆ ไม่ตรงเนื้อหา

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สังกัดเขตสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	ค่า IOC				แปลผล
		(+1)	(0)	(1)	IOC	
ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น						
1	สถานศึกษามีการวางแผนงานด้านวิชาการ โดยการรวบรวมข้อมูลและกำกับดูแล นิเทศ และติดตามเกี่ยวกับงานวิชาการ	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
2	สถานศึกษามีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
3	สถานศึกษามีการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตร	3	-	-	1.0	สอดคล้อง

	ท้องถิ่น โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน					
ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา						
5	สถานศึกษามีการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุก กลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยความร่วมมือของ เครือข่ายสถานศึกษา	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
6	สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนทุก กลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกช่วงชั้นตามแนวปฏิรูป การเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ บูรณาการการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของ ผู้เรียน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
7	สถานศึกษามีการใช้สื่อการเรียนการสอนและ แหล่งการเรียนรู้ จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
8	สถานศึกษามี การส่งเสริมการวิจัยและ พัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการ เรียนรู้	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
9	สถานศึกษามีการส่งเสริมการพัฒนาความ เป็นเลิศของนักเรียนและช่วยเหลือนักเรียน พิการด้อยโอกาสและมีความสามารถพิเศษ	3	-	-	1.0	

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	ค่า IOC				แปลผล
		(+1)	(0)	(1)	IOC	
ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา						
10	สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษาเป็นของตนเอง โดยจัดให้มีการ วิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับ การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและ สังคมและเป็นต้นแบบให้กับโรงเรียนอื่น	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
11	สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้น พัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้ง ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และ คุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมี ความสุข	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
12	สถานศึกษามีการจัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและ ลึกซึ่งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ การศึกษาด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความ เป็นเลิศ ผู้ปกครอง พิการ และการศึกษา ทางเลือกเพิ่มเติม เนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องสภาพปัญหา ความต้องการ ของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และ โลก	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
13	สถานศึกษาสามารถจัดทำหลักสูตรการจัด กระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่น ๆ ให้ เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนตาม กลุ่มเป้าหมายพิเศษ	3	-	-	1.0	สอดคล้อง

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	ค่า IOC				แปลผล
		(+1)	(0)	(1)	IOC	
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้						
14	สถานศึกษามีการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
15	สถานศึกษามีการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
16	สถานศึกษามีการปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
17	สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
18	สถานศึกษามีการจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือ กับบิดามารดา และบุคคลในชุมชน	3	-	-	1.0	

	ทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตาม ศักยภาพ					
19	สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายและแนว ทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงาน ของนักเรียน ครู และผู้เกี่ยวข้องกับ การศึกษา	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
20	สถานศึกษามีการพัฒนาครูและนักเรียนให้ มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้โดย ใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญในการเรียนรู้ ที่ซับซ้อนขึ้น ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การ จัดการ การหาเหตุผลในการตอบปัญหา การผสมผสานความรู้แบบสหวิทยาการและ การเรียนรู้ในปัญหาที่ตนสนใจ	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
21	สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการวิจัย รวบรวมและเผยแพร่ ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนา คุณภาพการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้ครู นำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา	3	-	-	1.0	สอดคล้อง

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	ค่า IOC				แปลผล
		(+1)	(0)	(1)	IOC	
ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้						
22	สถานศึกษามีการจัดให้มีแหล่งเรียนรู้หลากหลายทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษาให้พอเพียงเพื่อสนับสนุนการ แสวงหาความรู้ด้วยตนเองกับการจัด กระบวนการเรียนรู้	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
23	สถานศึกษามีการจัดระบบแหล่งการเรียนรู้ ภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ของผู้เรียน เช่น พัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่ง การเรียนรู้ จัดให้มีห้องสมุดหมวดวิชา ห้องสมุดเคลื่อนที่ มุมหนังสือในห้องเรียน ห้องพิพิธภัณฑน์ ห้องมัลติมีเดีย ห้อง คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ศูนย์วิชาการ ศูนย์ วิทยบริการ Resource Center สวนสุขภาพ สวนวรรณคดี สวนหนังสือ สวนธรรมะ เป็น ต้น	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
24	สถานศึกษามีการจัดระบบข้อมูลแหล่งการ เรียนรู้ในท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ของผู้เรียนของสถานศึกษาของตนเอง เช่น จัด เส้นทาง/แผนที่และระบบการเชื่อมโยง เครือข่ายห้องสมุดประชาชน ห้องสมุด สถาบันการศึกษา พิพิธภัณฑน์ พิพิธภัณฑน์ วิทยาศาสตร์และกรจัดแหล่งการศึกษาภูมิ ปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น ฯลฯ	3	-	-	1.0	สอดคล้อง

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	ค่า IOC				แปลผล
		(+1)	(0)	(1)	IOC	
ด้านการนิเทศการศึกษา						
25	สถานศึกษามีการการสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันที่ใช้เหตุผลการนิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
26	การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารเพื่อให้ทุกคนเกิดความเชื่อมั่นว่าได้ปฏิบัติถูกต้อง ก้าวหน้า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและตัวครูเอง	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
27	สถานศึกษามีการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงและต่อเนื่องเป็นระบบและกระบวนการจัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	3	-	-	1.0	สอดคล้อง

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	ค่า IOC				แปลผล
		(+1)	(0)	(1)	IOC	
ด้านการแนะแนว						
28	สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนวเป็นองค์ประกอบสำคัญ โดยให้ทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
29	สถานศึกษามีการจัดระบบงานและโครงสร้างองค์กรแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจน	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
30	สถานศึกษามีการสร้างความตระหนักส่งเสริมและพัฒนาให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติมในเรื่องจิตวิทยาและการแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้สามารถบูรณาการในการจัดการเรียนรู้และเชื่อมโยงสู่การดำรงชีวิตประจำวัน	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
31	สถานศึกษามีการคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและบุคลิกภาพที่เหมาะสมทำหน้าที่ครูแนะแนว ครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น และคณะกรรมการแนะแนวดูแล กำกับ นิเทศ ติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีระบบ	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
32	สถานศึกษามีการส่งเสริมความร่วมมือและความเข้าใจอันดี ระหว่างครู ผู้ปกครองและชุมชน ด้านการแนะแนวระหว่างสถานศึกษา บ้าน ศาสนสถาน ชุมชน ในเครือข่ายการแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3	-	-	1.0	สอดคล้อง

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	ค่า IOC				แปลผล
		(+1)	(0)	(1)	IOC	
ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา						
33	สถานศึกษามีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการของชุมชน	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
34	สถานศึกษามีการจัดระบบบริหารและสารสนเทศโดยจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางานและการสร้างระบบประกันคุณภาพภายใน จัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ข้อมูลมีความสมบูรณ์เรียกใช้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
35	สถานศึกษามีการจัดทำแผนสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา (แผนกลยุทธ์/แผนยุทธศาสตร์) ดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษาในการดำเนินโครงการ/กิจกรรม สถานศึกษาสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็ง เน้นการมีส่วนร่วม และวงจรการพัฒนาคุณภาพของเดมมิ่ง (Deming Cycle) หรือ วงจร PDCA ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา โดยดำเนินการอย่างจริงจังต่อเนื่อง	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
36	สถานศึกษามีการสนับสนุนให้ครูผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก	3	-	-	1.0	สอดคล้อง

37	สถานศึกษามีการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด และเผยแพร่ต่อสาธารณชน	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น						
38	สถานศึกษามีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาดูดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้านรวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
39	สถานศึกษามีการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิชาการของชุมชนและมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
40	สถานศึกษามีการให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการในที่อื่น ๆ	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
41	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับศิษย์เก่า การประชุมผู้ปกครองนักเรียน การปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน การร่วมกิจกรรมกับสถาบันการศึกษาอื่น เป็นต้น	3	-	-	1.0	สอดคล้อง

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	ค่า IOC				แปลผล
		(+1)	(0)	(1)	IOC	
ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ						
42	สถานศึกษามีการการสร้างความรู้ความเข้าใจ การเพิ่มความพร้อม ใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
43	สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน ระหว่างสถานศึกษา	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
44	สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนครูให้ได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการตามความเหมาะสมและจำเป็น	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
45	สถานศึกษามีการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพแก่บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น	3	-	-	1.0	สอดคล้อง

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	ค่า IOC				แปลผล
		(+1)	(0)	(1)	IOC	
ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา						
46	สถานศึกษามีการวางแผนงานด้านวิชาการโดยการรวบรวมข้อมูลและกำกับดูแล นิเทศและติดตามเกี่ยวกับงานวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
47	สถานศึกษามีการการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา						
48	สถานศึกษามีการศึกษา วิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีคุณภาพสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเป็นหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
49	สถานศึกษามีการจัดทำหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบแบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
50	สถานศึกษามีการการตรวจพิจารณาคุณภาพหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบแบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน	3	-	-	1.0	สอดคล้อง

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	ค่า IOC				แปลผล
		(+1)	(0)	(1)	IOC	
ด้านการพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา						
51	สถานศึกษามีการจัดให้มีการร่วมกันกำหนดนโยบายวางแผนในเรื่องการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
52	สถานศึกษามีการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พร้อมทั้งให้มีการจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการชมรมวิชาการเพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
53	สถานศึกษามีการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยมุ่งเน้นการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ที่ให้ข้อเท็จจริงเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้นโดยเฉพาะหาแหล่งสื่อที่เสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
54	สถานศึกษามีการพัฒนาห้องสมุดของสถานศึกษาให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาและชุมชน นิเทศ ติดตาม และประเมินผล การปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดหาผลิตใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา	3	-	-	1.0	สอดคล้อง

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	ค่า IOC				แปลผล
		(+1)	(0)	(1)	IOC	
ด้านการพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา						
51	สถานศึกษามีการจัดให้มีการร่วมกันกำหนดนโยบายวางแผนในเรื่องการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
52	สถานศึกษามีการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาพร้อมทั้งให้มีการจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการชมรมวิชาการเพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
53	สถานศึกษามีการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยมุ่งเน้นการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ที่ให้ข้อเท็จจริงเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้น โดยเฉพาะหาแหล่งสื่อที่เสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
54	สถานศึกษามีการพัฒนาห้องสมุดของสถานศึกษาให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาและชุมชน นิเทศ ติดตาม และประเมินผล การปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดหาผลิตใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา	3	-	-	1.0	สอดคล้อง

ข้อ	ประสิทธิผลของสถานศึกษา	ค่า IOC				แปลผล
		(+1)	(0)	(1)	IOC	
ด้านความรู้ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน						
1	นักเรียนสามารถศึกษาค้นคว้าและสืบค้นข้อมูลได้ด้วยตนเอง	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
2	นักเรียนสามารถรู้จักแสวงหาความรู้ตามความรู้ที่ต้องการและสนใจแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
3	นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและสามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้อย่างเหมาะสม	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู						
4	ท่านมีความภาคภูมิใจในการเป็นส่วนหนึ่งที่จะปฏิบัติงานของโรงเรียนให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
5	บรรยากาศสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาส่งเสริมและกระตุ้นให้ท่านมีความกระตือรือร้นในการทำงาน	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
6	มีวัสดุ อุปกรณ์ และสื่อการสอนที่ทันสมัยเพียงพอ และอยู่ในสภาพที่พร้อมในการจัดการเรียนการสอน	3	-	-	1.0	สอดคล้อง

ข้อ	ประสิทธิผลของสถานศึกษา	ค่า IOC				แปลผล
		(+1)	(0)	(1)	IOC	
ความสามารถในการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีของครู						
7	ครูจัดทำเอกสารประกอบการสอนที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
8	ครูใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
9	ครูใช้แบบเรียนสำเร็จรูปในการสอน	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
10	ครูส่งเสริมให้นักเรียนได้สืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
11	ครูใช้คอมพิวเตอร์และโปรแกรมต่าง ๆ ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ได้	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
ความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ						
12	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนการใช้งานงบประมาณให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
13	ผู้บริหารสถานศึกษาการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
14	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษา	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
15	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความสะดวกคล่องตัว ในการใช้ทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน	3	-	-	1.0	สอดคล้อง

ข้อ	ประสิทธิผลของสถานศึกษา	ค่า IOC				แปลผล
		(+1)	(0)	(1)	IOC	
ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่มากระทบทั้งภายในและภายนอก						
16	ครูและบุคลากรในโรงเรียนของท่านมีการยอมรับแนวคิด วิธีการ ตลอดจนเทคนิคการสอนใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
17	เมื่อโรงเรียนมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการด้านการจัดการเรียนการสอนหรือการบริหาร บุคลากรมีการยอมรับในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
18	ครูและบุคลากรมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
19	ครูและบุคลากรสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดี	3	-	-	1.0	สอดคล้อง
20	ครูและบุคลากรมีความสามารถในการปรับตัวและพัฒนาโรงเรียนให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น	3	-	-	1.0	สอดคล้อง

ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

RELIABILITY/VARIABLES = X1.1 X1.2 X1.3 X1.4 X1.5 X1.6 X1.7 X1.8 X1.9 X1.10
X1.11 X1.12 X1.13 X1.14 Y1.1 Y1.2 Y1.3 Y1.4 Y1.5 /SCALE ('ALL VARIABLES')
ALL/MODEL=ALPHA.

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	88.0
	Excluded ^a	20	10.0
	Total	33	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.887	19

จากการหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่ตัวอย่างจำนวน 30 คน ด้วยวิธีการหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Alpha Cronbach Coefficient) พบว่า แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .98 หมายถึงมีค่าความเชื่อมั่นในระดับสูง สามารถนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างได้

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	ธิษตยา ภิระบัน
วัน เดือน ปี เกิด	22 กรกฎาคม 2534
สถานที่เกิด	เชียงราย
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2558 คบ. (สังคมศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, เชียงราย
ที่อยู่ปัจจุบัน	244 ม.10 ต.ศรีดอนมูล อ.เชียงแสน จ.เชียงราย
ผลงานตีพิมพ์	ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ธิษตยา ภิระบัน (ผู้บรรยาย). (16 มิถุนายน 2561). ความสัมพันธ์ ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาชั้น พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในการประชุมวิชาการบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 4 (หน้า 642-655). พะเยา : อาคารเรียนรวม(PKY) มหาวิทยาลัยพะเยา

